

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Maig del 2007 * núm. 348

1972-2007
FLOR DE CARD
SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

En aquest número:

- Els resultats de les eleccions locals i autonòmiques
- Crònica informal de la sessió plenària de l'Ajuntament (Josep Cortès)
- Queixes i reclams, dins la secció "Lliçons de coses" (Guillem Pont)
- Un país d'espardenyeta (Ignasi Umbert)
- Els Trescadors viatgen a Núria (Andreu Amer)
- Valoració dels resultats (Pau Quina)
- Racisme infantil (Joan Llull)
- Els llorencins morts al front (Josep Cortès)
- Lluís Llach: la revolta permanent (Montserrat Nadal)
- L'escola va d'acampada
- Els premis Stella Llebeck, als Estats Units
- Sus Mallorca* es concentra a Ciutat (Tomàs Martínez)

Son Sureda

Els resultats

Com sol passar amb els gusts, que cadascú té els seus, en la valoració dels resultats de les eleccions municipals hi podem trobar moltes interpretacions, segons quin sigui el partit que les faci. Com a portaveu d'una institució arrelada en el poble, el Consell de redacció de Flor de Card també vol dir-hi la seva, sense la pretensió que sigui la més encertada, i amb el mateix valor que pugui tenir qualsevol altra.

El fet que crida més l'atenció és l'augment de regidors del Partit Popular, que ha doblat els que tenia a l'anterior legislatura, la qual cosa cal atribuir-la a diverses circumstàncies. La primera, a la feina que ha fet na Manuela casa per casa, ajudada per la del col·lectiu d'alemanys, dels quals consideram que el PP se n'ha duit la major part dels vots. També s'ha de reconèixer que ha duit un poc de sort, ja que si en Bartomeu Mestre hagués aconseguit 9 vots més li prenia un regidor, cosa que també passava si s'hagués constituït el Bloc, ja que la suma dels vots del PSM i EU els donava dos regidors. S'ha complert, així, el tradicional costum que la divisió de l'esquerra beneficia la dreta.

Dit això, no s'ha d'oblidar que el guanyador dels comicis ha estat una altra vegada el GISC, amb 136 vots més que el PP, el que possibilita que, després de 12 anys, en Mateu Puigròs probablement torni ésser el batle de Sant Llorenç. I tot això s'ha esdevingut després d'una legislatura convulsa, marcada per un bloqueig econòmic de les institucions autonòmiques i per l'aldarull de la gravera de sa Punta. Si a això hi afegim que ha canviat els llocs capdavanters de la llista -exceptuant el primer- i que el segon no era carrioner, haurem de convenir que el GISC basa pràcticament tota la seva força en la figura de Mateu Puigròs. Des d'aquí volem donar l'enhorabona al GISC.

Un altre aspecte remarcable és que quatre regidors han entrat gràcies als vots de Sa Coma -del GISC, del PP, del PSOE i d'AGIN-, ja que sense els resultats aconseguits a la zona costanera aquestes formacions haguessin vist reduïda la seva presència a la futura corporació. Si tenim en compte que la població creix bàsicament a la costa, és probable que en el futur aquella part del territori llorençí sigui la que més pes electoral tenguí. De fet, si la gent de sa Coma se sentís "poble" -com passa a Portocristo, Peguera, Can Picafort o Son Carrió, per posar només alguns exemples-, i formàs una candidatura, és molt probable que tengués la clau de la governabilitat en el nostre municipi.

Quant als programes, gairebé tots eren iguals, basant les seves propostes en la construcció -residència, estació, casal de joves, sala Rigal, teulera, escoleta, institut...-, i deixant de banda les necessitats reals i els problemes de molts de llorençins: habitatge, immigració..., com si el deute municipal permetés embarcar-se en segons quines aventures de manera alegre i despreocupada.

Amb aquests resultats és molt probable que es torni repetir l'anterior equip de govern, amb el GISC, el PSOE, el PSM i AGIN, deixant el PP i UM a l'oposició, el que conformaria una majoria còmoda de 8 a 5 regidors. Si fos així, el govern estaria recolzat per 1820 vots i l'oposició per 1030, donant compliment a la voluntat popular. Però també sabem que la política no sempre es regeix per la lògica i que, segons com preguin les negociacions a les institucions autonòmiques, la composició de la futura corporació pot ésser molt diferent de la que hem esmentat abans; sigui com sigui, no estarem gaire temps a saber-ho. El que cal és que el govern no defraudi les expectatives que se n'han fet els electors.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Maig del 2007 - Número 348

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Antònia Galmés

Guillem Quina

Joan Santandreu

Guillem Soler

Ignasi Umbert

Col·laboren

Josep Cortès	Son Sureda	Portada
	El sistema electoral	4
	Crònica informal	5
	Tal dia com avui	21
	Morts al front	14
	Els resultats electorals	16
	Església	18
Guillem Port	Falzes i cabots	3
	Queixes i reclams	7
Manuela Meseguer	Agraïment	4
Pau Quina	Resultats electorals	8
Nicolau/Simonet	Demografia	9
Ignasi Umbert	País d'espardenyeta	10
Andreu Amer	Els Trescadors	11
Bàrbara Mesquida	Poesia	12
Joan Llull	Racisme infantil	13
Correu-e	Xanxullos?	18
	Premis Stèlla Llebeck	25
Montserrat Nadal	Lluís Ullach	19
L'escola	Pàgines escolars	20
Claudia Umbert	Resultats del Cardassar	22
Maria Adrover	Agraïment	23
Llevant en Marxa	Premi Salut i força	23
Crom el Nòrdic	Osset de peluix	24
Margalida Fiol	Pàgina infantil	26
Joan Roig	Tertúlia de cafè	30
Xesc Umbert	El temps	31
Tomàs Martínez	SUS Mallorca	32
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

Nota: Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors. De l'Editorial se'n fa responsable el Consell de redacció.

Falzies i cabots

Guillem Pont

L'altre dia, una persona, el nom de la qual no recordo, però a qui el periodista havia qualificat de científic

assenyalava que la presència de cabots i oronelles en els carrers pot ser un símptoma no solament de qualitat ambiental, si no també de qualitat humana. Ho argumentava dient que aquests ocells, de la família de les hurundínides que s'alimenten de petits insectes caçats al vol, solament nien allà on l'aire es net i sà i que la seva sola existència implica, a més, respecte de les persones vers les aus.

Picat de curiositat, vaig decidir alçar el cap i comptar els nius que veïés. Obviament és un passatemps com un altre, sense cap pretensió, puix d'una banda desconec la possible relació entre nius i qualitat de l'aire, ni tan sols dispo de dades comparatives d'altres pobles o indrets, ni tampoc sistemes de control de possibles errades en la recerca ni en la tabulació... el que havia dit, un passatemps.

Amb tot i amb això me n'he duit varies sorpreses en relació a allò que pensava intuitivament.

Primera. La població de cabots i oronelles és insignificant en relació a la població xisclaire i renouera de les falzies que colonitzen bona part de les teulades velles de certa altura.

Segona. De bon matí, resulten més visibles els nius que no els cabots. La cua allargada i doblement punxeguda d'algunes aus que es veuen sobre els fils determinen la seva condició d'oronella que com és sabut acostumen a fer els nius, -un

quart de bolla de fang aferrada a la paret o a un tauló- en sostres i porxos. Tercer. Els cabots no semblen tenir criteris massa definits a l'hora de triar el lloc on plantar el niu. N'hi ha a cornises que miren a tots els vents. En tot cas es podria assenyalar que solen preferir racons, amb paret llisa a dues bandes -els deu alleugerir la feina!-. No acostumen, idò, a triar ni les cornises llises ni les que fan escalonets i les recargolades... els va beníssim una finestra falsa o tapada on la mitjanada del tap s'endinsa una mica en relació a la façana.

En el quadre adjunt hi figuren les dades arreplegades en relació a nius de cabot el dia 23 de maig. Sota la columna "senyals" hi figura això, senyals de niu, potser en alguns casos són nius just iniciats i en altres -és una simple hipòtesi- nius espatllats.

La curiositat persisteix i llavors és quan es posa mà al llibre ("Els aucells de les Balears" de Joan Mayol) i...

"L'**oronella** (*Hirundo rustica*), d'uns 20 cms., habitant normalment estables, pallisses o sostres de cases i possessions... passa els hiverns a l'Àfrica Tropical... fa dues i fins i tot tres postes cada any... tenen molta mortalitat a les migracions, per depredadors i per falta d'insectes... nombroses històries populars contenen lo que ha estat plenament confirmat pels anelladors moderns: persones que han fermat una veta o un cascavellat a oronelles, i a l'any següent han tornat al mateix niu...

El **cabot** (*Delichon urbica*) és una mica més petit (13 o 14 cms). El niu és també de fang, està gairebé tancat, manco per un forat d'uns 2 cms d'alçada... és més corrent dins els pobles... és igual-

ment migrador, i arriba a l'Àfrica Occidental, Central i Meridional..."

Sobre el paper el més curiós resulta, sens dubte, la **falzia** (*Apus apus*)...

"bones voladores no p o d e n mantenir-se immòbils o retrocedir... duen a terme altres proeses com

aparellar-se en vol, i arribar a volar a 200 kms/h en persecucions alocades... s'alimenta del que podem anomenar plàncton aeri (insectes menuts que viuen a l'aire), caçant al vol... les parelles, que són "vitalícies", fan el niu de palla, plomes... baix teules o forats... si durant la cria fa mal temps, els pares han de fugir... aleshores els polls presenten un fenomen gairebé únic entre les aus: el seu metabolisme disminueix i se mig aletarguen, fins que, amb els bon temps retornen els pares... està comprovat que, a la posta del sol (si no coven ni fa mal temps, aquests aucells s'apleguen en grups nombrosos i comencen a remuntar i volen tota la nit, a alçàries de 1500-2000 mts, pla-nant. Això se sap per l'ús de radars, i se suposa que queden dins bosses d'aire calent... emigren prest, la majoria a l'agost... la quantitat d'insectes capturada diàriament és molt elevada; les preses són petites, de 2 a 8 mms... a una bolla alimentària portada als joves al niu hi ha de tres-centes a mil preses! El major nombre d'aportacions en un dia és de 42, cosa que fa un nombre aproximat d'uns vint mil insectes diaris!"

En tancar el llibre et quedes amb la vista

perduda i pensant... quanta raó tenen els savis que assenyalen: "no sabem res!"

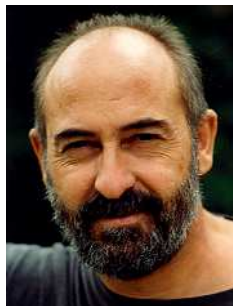
(Imatges de Google)

Cabots. Maig 2007

Carrer	Nius	Senyals
Sta Maria de Bellver	1	
Clavell	1	
Major	1	1
des Pou	4	
Sant Llorenç	7	
Verge Trobada	5	1
Gabriel Carrio	2	
Camp Rodò	2	
Sa Sínia	3	
Creu	3	5
Sant Miquel	1	
Camp Vell	1	
s'Olivar		1
Nou	1	
TOTALS	32	8

El sistema electoral

Josep Cortès

Després de donar l'enhorabona als guanyadors de les passades eleccions -en general, tots els qui aconseguiren representació i especialment al GISC, que va guanyar i al PP, que va obtenir un augment espectacular de vots i regidors-, i el condol als perdedors -UC i EU, que no obtingueren cap acta-, voldria dir dos mots sobre el sistema electoral, ja que, segons la meua opinió, és el culpable en bona part del divorci de cada vegada més gran que hi ha entre els polítics i els ciutadans.

En primer lloc, consider que hi ha una contradicció entre el que es proclama a la campanya i la realitat, i no em referesc als programes. Durant la campanya tots els partits no es cansen de repetir el nom del candidat a batlle, tant en els cartells com en els discursos, com si la gent votàs només el qui ha d'ocupar el primer lloc de la Sala, quan en realitat el batlle s'elegeix dins els despatxos, sense que els electors no només hi intervinguin, sinó que ni tan sols s'assabentin dels pactes secrets que formen part de la negociació.

En segon lloc -i ja s'ha dit moltes vegades-, gairebé tothom intuïa, abans de les eleccions, els noms d'almanco nou regidors -4 del GISC, 2 del PP, 2 del PSOE i 1 del PSM-, per la qual cosa gairebé tres quartes parts del consistori està elegit pels partits i només una quarta part pels electors. Així, si una persona vol formar part d'una llista amb possibilitats de sortir, no ho ha de tenir bé amb els electors -com seria desitjable-, sinó amb l'aparell del partit, que és qui decideix l'ordre que ha d'ocupar cadascú dins la candidatura.

Resumint: el sistema electoral emprat a Espanya dona tota la força als partits i la lleva als electors, ja que són

aquells els qui determinen l'ordre dins les candidatures i també els qui negocien els futurs pactes de govern després de les eleccions.

Tot això fa que molta gent passi d'anar a votar, com s'ha esdevingut aquesta vegada, en què un de cada tres llorencins ha optat per l'abstenció, el percentatge més alt de l'actual democràcia. És veritat que una bona part d'aquest abstencionisme correspon a la zona costanera, però també ho és que era així les altres vegades i el percentatge de votants va esser més alt.

I així s'entén perfectament el dilema: per què he de votar el PP, el PSOE o el Bloc, per exemple, al Consell Insular de Mallorca si al final tanmateix governarà na Maria Antònia Munar? De què

serveix el meu vot si després no es té en compte per res?

Per això som del parer que s'hauria de modificar la llei electoral, de manera que es primàs el partit més votat, que s'hauria d'enrevoltar d'altres per conformar majories estables. I també que caldria trobar un sistema per a què els electors poguessin escollir de dins la candidatura les persones que més el convencessin.

Ja sé que és somiar truites, perquè ara són els partits els qui tenen la pella pel mànec i no aprovaran cap llei que redueixi el seu poder, però consider que d'aquesta manera anam cap a una crisi democràtica, marcada pel divorci entre els polítics i els electors, que qui sap cap on ens portarà.

Agraïment

CARTA D'AGRAÏMENT AL POBLE DE SANT LLORENÇ

Vull aprofitar aquesta oportunitat per donar-vos les gràcies a tots els llorencins i a totes les llorencines pel vostre suport durant aquestes eleccions municipals. En nom meu, del meu equip i del Partit Popular, gràcies.

Gràcies de tot cor. No només a aquells que m'han donat la seva confiança amb el seu vot, sinó també a tots aquells que m'han donat suport en tot moment. Suport que m'han demostrat pel carrer, en forma d'ànims, de l'amabilitat que han tengut per escoltar-me quan els explicava els meus projectes i les meves idees per millorar el municipi, i també, com no, per les demostracions de simpatia cap a la meua persona i el meu equip.

Crec sincerament que sense aquest suport se m'hagués fet molt més dura aquesta campanya.

Només vull dir-vos que, en nom de na Manuela, del meu equip i del Partit Popular de les Illes Balears, vos segueisc oferint el meu suport, suport basat en els tres pilars que sempre us he anat dient durant tota la meua campanya: COMPROMÍS, IL·LUSIÓ i FEINA pel poble de Sant Llorenç.

Que sapigeu que sempre em tendreu a la vostra disposició. I de tot cor, moltes gràcies a tots i totes.

Na Manuela

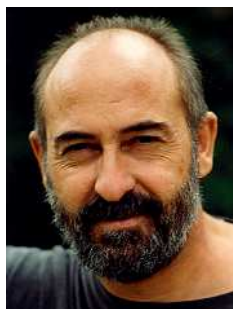
Sopar solidari

El dia 31 d'agost se celebrarà, a l'estació de Sant Llorenç, un sopar solidari en benefici de "Casal de la pau", una ONG que va feina al Paraguai.

Els fons recaptats es destinaran

a l'equipament d'un centre sanitari que s'ha construït a una zona rural d'aquell país.

El mes que ve donarem més informació al respecte.

Josep Cortès

Mil quatre-cents vint-i-nou dies després d'haver assistit a la darrera sessió plenària -és a dir, gairebé quatre anys, quan constituïren l'anterior corporació-, el dia 3 de maig vaig decidir re-empresendre l'antiga secció de "Crònica informal" i, hora de dinar, me'n vaig anar cap a la Sala per veure i escoltar els meus representants polítics, alguns d'ells per darrera vegada.

-I com és que ara, a ses veïeses, t'ha tornat pagar sa brusca?

-Precisament per això, perquè a ses veïeses comand damunt es meu temps i, en no haver de fer feina, puc anar an es plens a unes hores tan poc populars com la una des migdia.

Abans de començar vaig demanar al batle a veure si era ver que en els plens havien d'instal·lar uns detectors de mentides als polítics, talment com s'usa fer-ho a segons quins programes de televisió, però em va assegurar que de moment no estava previst. Crec que és una decisió encertada, perquè tendrien collons de pagar-se foc a la primera sessió i cada dos per tres els haurien de canviar o fer venir el tècnic, i ja sabem que les arques municipals no estan per segons quines alegries.

Com que per lo vist es tractava d'un ple extraordinari i urgent, la llei assenyala que abans d'entrar en l'orde del dia s'ha de votar la urgència i aquí hi va haver una miqueta de xou. Resulta que abans dels plens la llei assenyala que els regidors han de fer una sessió informativa prèvia porta tancada i...

-I per què a porta tancada?

-I jo què sé! A lo millor és perquè no convé que es públic se'n temi de segons quines coses...

...com que el batle és el president, no es pot discutir res sense que ell hi sigui davant. Per una d'aquelles coses en Mateu va haver de sortir de la

reunió i en Pasqual va aprofitar per, segons les seves pròpies paraules "anar al bar a fer una cerveseta i una bossa de patatilla". Quan el batle va tornar re-empresendren la sessió, però en Pasqual no va comparèixer, maldament l'haguessin cridat al mòbil, segons va assegurar un regidor. Per això, perquè no havia assistit a tota la reunió prèvia, va demanar que se suspengués el plenari, a la qual cosa li contestaren que miràs a veure si li reia i que pujàs damunt un dit i veuria Madrid, que cap d'ells era ciat seu per encalçar-lo i que si volia anar al bar a fer musses del seu pa en faria sopes.

-Jo trob que en Pasqual tenia raó, perquè ja sabem que amb sa panxa buida a vegades veuen bellumes i diven qualque desbarat.

-I més d'un amb sa panxa plena també que en diu, de desbarats!

-I què va contestar, mi hombre?

-Se va aixecar de sa cadira i se va asseure amb so públic, perquè va dir que no volia sebre res d'aquesta sessió.

Na Manuela, com a mostra de protesta perquè a hores d'ara encara no havien convocat el ple ordinari de març, va votar en contra de la urgència i ben mirat trob que tenia raó. Primer, perquè els plens ordinaris s'han de celebrar quan toca; segon, perquè no devia esser gaire urgent si començaren vint minuts tard; i tercer, perquè la veritat és que no va esser gaire extraordinari, sinó més aviat normal i tirant a curt. Tot lo més li posaria un "regular".

-Que t'has fet d'es PP, amb tant de bravejar na Manuela?

-No, però lo que és seu, da-le-hi. Sa llàstima és que totes ses seves intervencions les va fer en castellà, i això que diumenge passat la vaig afinar amb una camiseta d'es Correllengua.

-Bé, i de què anava es ple, que fa una hora que xerres i encara no has començat?

Només tenia dos punts. El primer, perquè havien d'aprovar unes tarifes noves per als taxis, semblants a les de Son Servera. Tots hi vengueren a bé i el punt va passar

amb 12 vots a favor i cap en contra, ja que en Pasqual no va votar. El segon tractava de la modificació de crèdit 9/2007 per crèdit extraordinari i suplement de crèdit.

-I això què vol dir?

-Jo tampoc no acab d'estar segur, però me pareix que l'any passat sobrenen dobbers i, com que sa llei no permet afegir-los a ses despeses d'enguany, acordaren demanar un crèdit i pagar-lo amb so sobrant que dèiem abans.

-I amb què gastaran es dobbers?

-En Miquel, es secretari, me'n va donar una fotocòpia, perquè llegien tan aviat que sols no vaig tenir temps de copiar-ho.

-Residència Aproscm	17.496
-Subvenció a Aproscm	173
-Actuacions a carrers i camins	90.000
-Subministrament elèctric	100.000
-Adquisició de béns artístics	9.600
-Inversions inst. esportives	33.028
-Activitats culturals	11.785
-Adquisició vehicle policia	22.872
-Festes de Sant Llorenç	175.000
-Aport. S.A. a carreteres	254.290
-Aport S.A. a sanejament	42.219
-Aport S.A. a seguretat	35.000
-Aport S.A. a turisme	2.600
-Aport S.A. a administració	12.000
-Inversions en instal·lacions	10.000
-Escoleta de Sa Coma	18.081
-Instal·lacions culturals	40.000

-I ho aprovaren?

-A tu què te pareix, que ho haguessin duit a plenari si no feien comptes aprovar-ho? Deu vots a favor i dos en contra, es d'es PP.

-I sa gent, què deia?

-Només hi havia alguns funcionaris i un caramull de policies. Per cert, tenia por que no haguessin vengut a fer bufar en Pasqual, ja que va reconèixer que havia anat a fer una cerveseta i ja

sabem que tots es que donen positiu asseguren a sa guàrdia civil que "només han fet una cerveseta..."

-I el se'n menaren?

-No, per lo vist només volien fer acte de presència per protestar perquè troben que guanyen poc, però no digueren res.

-Ja ho val!

S'ESTACIO MANACOR

VINE DE COMPRES

HORARI
OBERT DE DILLUNS A
DISSABTE,
DE 09.15 A 21.15 H.

S'ESTACIÓ
complex

P
PÀRKING
GRATUÏT
(2 hores)

Pedra de Lluna
complemente i moda
GameSHOP
TRAMAS
mas
MARITHE FRANÇOIS GIRAUD

ANTONIO MIRO
FLEXA
D'40'
OPTICAL
Cafeteria

Restaurant
SALA D'EXPOSICIONS
PARAFARMACIA
Ladaria
PUIGROS
dona home

Cossets MODA INFANTIL
K Z T
nenuco
JOIERIA JUANA

MASTER
CADERNA
The Shop
TRUCCO
Peluqueria y Estetica

MERCADONA
Sirer
Borinos
todo sport

el teu
centre de compres i oci
a 10 minuts de ca teva

PASSEIG DE S'ESTACIÓ, 6 - MANACOR

Queixes i reclams

Guillem Pont

d'acord en què de res serveixen els coneixements si no es converteixen en pautes de conducta, concretes i mesurables).

L'aprenentatge que es converteix en nous hàbits de conducta sol tenir, fonamentalment, l'origen en la pròpia experiència (d'aquí la importància dels tallers experiencials). Però també hi pot haver altres fonts que, depenent de l'estat de cadascú, poden resultar "modificadores" o "transformadores": una lectura, un espectacle, una conversa...

L'altre dia de pagès, mitjançant la tècnica de la conversa, vaig conèixer una cosa que no sabia,

que em va impactar, i que conscientment intent traspasar a aprenentatge (sort dels amics conversadors!). Es la diferència entre queixa i reclam.

M'explicaren que la queixa, que és explicar el que no t'agrada a qui no pot modificar res, és eixorca, i no serveix per res, potser en tot cas per incrementar el mal humor, el sentiment d'impotència i la frustració. Per exemple: passejam per la muntanya amb varis amics i coneguts i per moure conversa encetam el tema de la construcció a foravila, o del tancament de camins públics o de... res, no serveix absolutament per res!, perquè, en aquest i molts d'altres casos, d'interlocutor pot dir amèn o posar-se al teu costat, però res més, no té altra possibilitat d'incidència. I de què serveix que diguis a una persona una cosa que no pot modificar?

Cosa semblant passa quan ens queixam de la nostra "mala sort" o del comportament dels altres; no afecta a res que poguem o volguem modificar.

En canvi reclam, es una altra cosa, és la reivindicació, la queixa davant qui correspon, davant la persona que té el poder o l'autoritat per fer, per modificar allò que hom considera que s'ha de canviar.

Per exemple quan presentes un escrit a l'Ajuntament per resoldre un no-sé-què que és atribució municipal o quan juntament amb altres milers de persones et plantes a la Plaça Major de Palma per reclamar una major protecció per al territori o la llengua.

No és una qüestió de vocabulari ni una diferència de matís... és una diferència abismal, entre el blanc i el negre, entre el no-res i la possibilitat de fer.

Tenim la cultura de la queixa ben arrelada, gairebé no param, alguns l'anomenen tècnica de nyu-nyu. Alhora tenim baixa tendència al reclam. Potser som conseqüents amb l'educació de frustració dels sentiments que hem rebut, o tal vegada els fets, dissortadament, ens porten a la creença de què qui calla i fa la seva sempre hi guanya.

En el nostre entorn, sempre ha resultat molt més fàcil i productiu el nyu-nyu que plantar cara.

Per això, el poder -persones que remenen les cireres- sempre amagat rera una maranya de desinformació ho té fàcil, com ho tenen fàcil els nostres polítics... tots saben que el nyu-nyu, com la pluja, no es pot parar, però també que no fa mal.

Però les coses poden canviar, les decisions són sempre individuals, tots podem triar entre la queixa i el reclam. O no?

Guillem Pont

A hores d'ara, cada persona, cada grup que ha participat en el procés electoral ja n'haurà fet lectures i n'haurà tret conclusions.

Cada votant s'haurà sorprès relativament dels resultats (les eleccions sempre resulten sorprenents!) i, llevat d'uns pocs, reiniciarà el dia a dia com si res no haguera passat, tot esperant els possibles actes novedosos derivats del resultat electoral.

I aquí, en els actes, en el fer, vull ficar el burjo.

Tots sabem que el tema de l'aprenentatge és complex, malgrat la clara definició que mostra el diccionari:

aprenentatge *m.* Acció d'aprendre. *L'aprenentatge d'una llengua.* | Procés pel qual un individu o una col·lectivitat adquireixen trets o pautes culturals, com el llenguatge, els prejudicis, les normes, les creences, les regles de conducta. | En psic., exercici que produeix els mòduls de comportament o els trets de personalitat no atribuïbles a la influència exclusiva de l'herència genètica. | Període de temps en què s'aprèn un ofici. *Són dos anys d'aprenentatge que hauràs de fer. Ara fa l'aprenentatge de fuster.* | pagar l'aprenentatge Sofrir danys, perjudicis, etc., deguts a la inexperiència en alguna cosa

Fixi's, "adquirir trets o pautes culturals", "mòduls de comportament"... fa referència a "accions", a "fets", no a coneixements. (De fet gairebé tothom està

Resultats electorals

Pau Quina

Ja ha passat la ressaca política. O això pareix, perquè encara haurem de sofrir reunions, discussions, ofertes, potser trànsfugues i, finalment, pactes. I així conte contat, conte acabat i fins d'aquí quatre anys.

Però abans de xerrar de possibles pactes voldria deixar un parell de coses clares. No és que em vulgui vanagloriar, però amb les crítiques que vaig rebre pel meu darrer article i, vistos els resultats electorals, com a mínim volia autodefensar-me. I és que ja ho diuen: si no t'alabes tu mateix, ningú ho farà per tu.

Primer de tot, vull defensar-me dels que m'acusaren d'apuntar massa regidors. Ja sé que a l'Ajuntament només hi ha 13 regidors (fins aquí arrib) i si mirau bé l'article passat veureu que no me'n surten més. Ara bé, si quan dic que un partit opta a fer quatre o cinc regidors, agafau sempre el número més alt, segur que us en sortiran més de 13. Però que jo sàpiga la o és una conjunció disjuntiva, la funció de la qual es fer triar entre un element o un altre. D'aquesta manera, si del meu escrit agafau el número menor veureu que no pas dels tretze regidors. És a dir aquesta crítica concreta no la puc acceptar perquè no és certa. El que sí es pot jutjar és que vaig fer una travessa poc arriscada, la qual cosa no neg, però la meva intenció no anava més enllà de fer un petit pronòstic orientatiu.

D'altra banda, n'hi va haver que van posar en dubte els resultats de la meva travessa. Que si na Manuela no pujaria tant, que si en Cuc no arribaria a fer un regidor... Idò ja veis que no n'he fallat ni un. Quines coses. I als resultats em remet:

GISC: Ja li augurava una impor-

tant baixada de vots i així ha estat. Concretament ha baixat de 6 a 4 regidors, la qual cosa encara el deixa amb molts de números per continuar governant el poble (amb qui, ja ho veurem). Sembla que ha perdut molts de vots a Sant Llorenç i Son Carrió, però no a sa Coma.

Partit Popular: També advertia que na Manuela s'havia mogut molt i que anava a l'alça. A més, vaig suposar que el vot crític d'en Mateu acabaria a les seves mans (com així ha estat perquè a Son Carrió ha obtingut un bon grapat de vots). Segurament aquest augment no li basti per governar, perquè els pactes teòricament afavoreixen més a en Mateu. Però ja se sap... en política tot és possible.

PSOE. Molta gent els donava tres regidors, però jo, personalment, no ho veia tan clar ja que na Pastera, amb els anys que du dins la política, ja ha fet la seva gent i veia difícil que ara de sobte augmentàs aquest número. Finalment s'ha quedat amb dos regidors i fins i tot ha perdut un centenar de vots.

Unió Mallorquina. Tanta campanya (fins a tres mítings a Sant Llorenç), centenars de cartells, na Munar com a cloenda (en un discurs que encara avui ressona)... per al final repetir el mateix resultat que fa quatre anys. Ja vaig alertar que l'agressivitat podia passar factura a en Pasqual i així ha estat.

PSM. A pesar de sentir moltes veus contràries, sabia que en Toni mantindria la seva gent i que un regidor el tenia assegurat. Fins i tot veia possibilitats que en fes un segon i, de fet, si hagués pactat amb Esquerra Unida, l'hagués obtingut.

AGIN. Un regidor tot el vespre va botar entre aquesta agrupació i la d'en Bovet, però al final sa Coma va dictar sentència i va atorgar el regidor a en Paler. El mes passat ja havia remarcat que el fet de no constituir-se cap partit a la Costa li podria venir molt bé i efecti-

vament els vots de vora mar l'han salvat.

Convergència Balear: Ha estat el gran perjudicat. Li donava possibilitats de fer un regidor, però també alertava que aquest any ho tendria més difícil perquè, amb tants de partits, aconseguir un regidor seria una empresa més complicada. I eco la quec. Per només una grapedeta de vots, però al final ha quedat fora.

Esquerra Unida. Finalment ha pagat la novatada i s'ha quedat sense representació. La llàstima és que si s'haguessin ajuntat amb el PSM haguessin tret dos regidors. Esper que l'experiència negativa serveixi de lliçó a uns i als altres.

I així més o manco ha anat tot. Ara fa falta esperar. En principi allò més normal és que en Mateu s'ajunti amb na Pastera i en Paler (també en Cuc pot tenir alguna possibilitat d'entrar en aquest pacte), però qui sap, en aquest poble tan estrany en què un ex del PP ara es presenta de segon del GISC, quan aquest partit abans hi tenia una del PSM; o que el PP posa de segon un ex del GISC, que tant ha criticat, i el que anava de tercer els va botir per anar a parar a la Sala... En resum, tot un embolic impossible de comprendre. Però com diu el refrany, del seu pa en faran sopes. Nosaltres, els ciutadans, ja hem complert anant a votar, que ja és molt així com estan les coses.

Frase del mes: Aquest mes canviaré la meva frase del mes per un petit consell d'educació. L'altre dia vaig anar a la plaça a sentir el discurs de na Munar, el qual per cert vaig trobar estrident, un poc populatxer i amb algunes frases sortides de to. Ara bé, em vaig limitar a guardar silenci i escoltar com feia la seva feina. Això ho dic per un partit del poble que estava ben davant meu, el qual es va dedicar a escridassar i xiular algunes frases de la presidenta del Consell. No crec que aquesta sigui la manera més correcta d'actuar durant unes eleccions democràtiques. Per davant de tot demanaria un poc d'educació. Qui se senti al·ludit que com a mínim s'ho repensi.

NAIXEMENTS

* Dia 24 d'abril va néixer a Sa Coma en (o na) Xias-Xian Chen, fill (a) d'en Bozong i na Li-Hua. Enhorabona.

* El 27, a Sant Llorenç, varen néixer dos bessons: en Lluís i en Marc Monroig Quetgles, fills d'en Jaume i na Margalida. Salut i enhorabona!

* Dia 21 va néixer a Son Carrió na Maria Magdalena Bover Riera, filla d'en Sebastià i na Catalina Assumpció. La nostra enhorabona.

* El 27 d'abril va néixer a Sant Llorenç en Joan Femenies Perelló, fill d'en Joan i na Joana Maria. Salut, perquè per sant Joan faran festa tots tres.

* El mateix 27, a Sant Llorenç, va néixer en Roger Guinovart Caldentey, fill d'en Francesc i na Catalina. Salut.

* Dia 26 d'abril va néixer a Sant Llorenç na Salma Ikken, filla de n'Omar i na Karina. Enhorabona.

* Dia 3 de maig, a Cala Millor, va néixer n'Andreu Galmés Pascual, fill d'en Josep i na Victòria. Enhorabona.

* El 27 d'abril va néixer a Cala Millor n'Ariany Sánchez Arias, fill d'en Vicente i na Paulina Carolina. Salut.

* El dia 16 de maig va veure la llum per primera vegada un nou llorençí: en Jordi Brunet Umbert, fill d'en Joan i na Maria, que, com és de suposar, estan alabats. Salut!

DEFUNCIONS

* Dia 4 de maig va morir a Son Carrió en Josep Adrover Sansó, a l'edat de 45 anys. Descansi en pau.

* El dia 29 d'abril va acabar la seva vida na Miquela Salas Pont, llorencina, a l'edat de 84 anys. Vivía al carrer de Santa Maria de Bellver. Que puguem pregar molts d'anys per ella.

* Dia 29 d'abril va morir a S'Illot en Heinz Georg Willi Fischer, un alemany de 61 anys. Descansi en pau.

* Per mor d'un desgraciat accident de trànsit, el dia 28 d'abril va acabar la seva vida en Miquel Servera Sancho, un llorençí que només comptava amb 39 anys d'edat. El seu germà ens ha fet arribar el poema que reproduïm a continuació:

*Ningú no gosar parlar de tu.
És massa prest encara
per parlar de tu en veu alta.
I és que t'enyoram
tant que ens fa mal.*

*La meva memòria és plena de tu,
plena de vivències de les que sols
tu i jo érem protagonistes.
Quins dos que estàvem fets!
Però ara me manques tu
i ningú podrà omplir aquest buit.
Així i tot m'has deixat la llavor
d'un nin que em feres padrí jove.*

*Eres massa jove per saber
que entre la vida i la mort
sols hi ha un fil que penja
i sols de pensar-hi em pos malalt.
Em demanen que escrigui
unes paraules.
I tan sols puc dir que sempre
estaràs amb nosaltres i que t'estim.*

*Del deu germà Joan,
que de ben segur no t'oblida.*

NOCES

* Dia 23 d'abril es casaren en Bob Hubler, francès i na Francisca Casas, argentina. La nostra enhorabona.

* Dia 3 de maig feren l'esclafit n'Alberto Antona González, serverí i na Sharon Domínguez van Kerthove, belga. Enhorabona.

* El 4 de maig es casaren en Francisco Javier Seda Rosselló, ciutadà i na Catalina Coll Rygas, sollerica. La nostra enhorabona.

Bel Nicolau i Aina Simonet

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditori	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Policia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597

Espipellades

Si tots es partits haguessin tret es regidors que feien comptes treure, a s'Ajuntament n'hi hauria vint, en lloc de tretze. Però ja ho dit s'acudit: "Uns comptes fa s'ase i ets altres fa es treginer!".

* * * * *

En Tomeu Bovet deia que volia fer quatre anys més de feina p'es poble, però es poble ha considerat que amb 24 ja n'hi havia ben abastament, que ja començava a ser hora que en fés un poc per ell mateix.

* * * * *

Haurà entès, en Pasqual, que es mitins, es cartells, sa bravegera i s'insult permanent no donen tants de vots com sa feina, sa senzillesa i s'honestedat? Sa veritat, no n'acab d'estar segur, que ho hagi entès.

Som un país d'espardenyeta

Ignasi Umbert

Ja diuen que "qui molts d'anys viurà, moltes coses veurà". Aquests darrers dies hem vist com una folklòrica de pro del nostre país era empresonada durant un parell d'hores, acusada d'haver emblanquinat una important quantitat de diners i d'haver encobert el seu estimat, nuvi o company sentimental -utilitzeu la que més us agradi-, així mateix acusat de delictes de malversació de fons públics, d'haver cobrat comissions, etc., etc., etc. Un personatge, aquest, involucrat en no sé quants de processos i actualment també empresonat. La núvia d'aquest senyor, al cap d'un parell d'hores d'haver estat empresonada, surt pagant una fiança d'uns 90.000 €, la qual cosa vol dir que el delictes que se li imputa no és moc d'indiot. Fins aquí sembla que la justícia ha actuat correctament; després d'un llarg temps d'investigació i d'haver trobat prou proves per a imputar una putada de gent, inclosa la folklòrica, avui, la més famosa del nostre país, ha decidit actuar.

I ara ve el que és bo: com s'explica que un home imputat i empresonat per un munt de delictes pugui ésser portada de revistes i televisions avui sí i demà també? Com és possible que una presumpta encobridora d'un presumpte delinqüent de guants blancs, o per ventura participant directa i amb coneixement d'aquests delictes, sigui tan alabada per la massa manipulada per interessos morbosos o inconfessables?

Com s'explica que centenars de persones protestin, inclosos alguns que pel lloc que ocupen dins la vida política del nostre país haurien d'estar d'acord amb les actuacions judicials i no anar a buscar cinc peus al moix, o sigui, motivacions polítiques per a l'empresonament d'aquesta gent?

Com s'explica que milers de persones acudeixin, com a acte de desagravi, a un recital de l'esmentada folklòrica i que s'omplin autobusos d'arreu de tota la Península, i que alguns paguin burrades per a accedir a una balconada de la Plaça Major de Valladolid per escoltar i veure en viu la màrtir de la justícia? Jo no crec que sigui necessari insultar-la, escopir-la o tirar-li pedres cada vegada que surt de casa seva, sembla que es fa necessari deixar que siguin els jutges o els tribunals i no les masses empeses per interessos inconfessables.

Com s'explica que tots els mitjans de comunicació puguin fer aquest desplegament informatiu, dia a dia, hora a hora, amb uns costos de càmeres, personal auxiliar i uns reporters que pareix que es barallen per a fer les preguntes més estúpides i per a veure qui serà el primer que podrà col·locar-li la carxofa -o sigui, el micròfon- davant el nas de la folklòrica sense que aquesta obri la boca i mirant-los amb fals orgull?

Penso que en aquest país nostre, hem perdut la xaveta i creiem les barbaritats que es diuen a la televisió com

si fossin veritats indiscutibles, no tant sols l'anomenada *del cor*, sinó també aquella que hauria d'ésser seriosa i mesurar les imatges i les paraules abans d'obrir la boca. El dia que el nostre país aconsegueixi entendre això, que la justícia és igual per a tots, ja siguin personatges populars o simples persones anònimes, llavors, possiblement podran dir de nosaltres que som un país lliure i cult; mentrestant, no som més que un país d'espardenyeta, per molts de cotxes d'alta cilindrada que tinguem i palauets pagats a preu rebaixat que ens haguem comprat o construït. Ja n'hi ha prou de folklòriques plorinyant i unes mentides repetides mil i una vegada per a fer-nos combregar amb rodes de molí, i això perquè diuen que no n'hi ha de més grosses, perquè sinó... Déu ens en guardi.

			ASSEGUANCES
C/ Gran Via, 42 Tel. 971 85 62 31 Fax: 971 85 67 11 07570 ARTÀ	C/ Elnor Servera, 121 B Tel. y Fax: 971 86 43 02 07590 CALA RATJADA	C/ Major, 22 Tel. y Fax: 971 56 91 99 07550 SANT LLORENÇ	

Els Trescadors viatgen a Núria

Dia 27 d'abril "Els Trescadors" partírem de Sant Llorenç cap a Núria per fer tres dies de marxa per aquelles terres. Sortírem per anar a l'aeroport devers la una del migdia, arribàrem i hi havia una gentada com no ho havia vist mai. Això provocà que sortíssim amb retard i que l'espera per recollir les maletes a Barcelona fos de 45 minuts. Quan tothom va tenir el seu equipatge anàrem a cercar l'autobús que ens havia de dur a Ribes de Fresser, hi pujàrem i enfilàrem carretera per amunt. Molt de trànsit i qualche estoneta de retenció.

Un "ambientasso" dins l'autobús, de xerrameques i rialles, però tots ens posàrem seriosos quan el xòfer ens comunicà que no era gens segur que arribàssim a Ribes a temps per poder agafar el darrer tren -a les 20.40- que ens duria a Núria.

Per qui no ho sàpiga, Núria és un lloc entre muntanyes al qual només s'hi pot arribar en tren o a peu. Gestions telefòniques per part del president -llarguetes- fins que concluírem que el tren és un servei turístic que va coordinat amb els serveis d'hosteleria d'allà, i que ens esperarien si fes falta. Altra vegada bromes i rialles fins que arribàrem. Ens varen "sobrar" exactament tres minuts.

Agafàrem un preciós tren combinat: un primer tros convencional i quan comença a pujar, amb sistema cremalle-

ra. Aquest sistema fa que el tren circuli molt lentament, el que permet gaudir d'un paisatge magnífic.

Arribàrem a Núria, ja feia fosca, dos o tres graus de temperatura, repartiment d'habitacions, sopar, tertúlia i a dormir. I ja som a Núria.

Núria és una vall dels Pirineus dins la comarca del Ripollès, al peu del Puigmal (2913 m). Forma un pla on s'alça el santuari, documentat des del 1162, que patí un fort terratrèmol en el segle XV, però que està refet modernament. Acull la Mare de Déu de Núria, imatge del segle XII. També destaca l'ermita de Sant Gil. Núria és un centre de romiatges, excursionisme i esquí molt actiu. L'any 1931 s'hi reuniren diversos polítics catalans per redactar-hi un estatut, conegut com l'Estatut de Núria.

28 d'abril, primera sortida.

Després d'haver berenat i recollit un "picnic" per dinar, agafàrem la telecabina fins a l'alberg Pic de l'Àliga i començàrem la pujada a poc a poc, perquè ens costava una mica el poder alenar. Arribàrem al Pic de l'Àliga (2476 m) i ja començàrem a veure neu per la Coma de Noucreus. Poc després arribàrem al Pic de Noucreus (2799 m). Era hora de dinar i després de cercar seient i treure el menjar va començar a caure una calabruixadeta que ens va fer atropellar la dinada. Ens posàrem "xubasqueros" i

començàrem la davallada per la Coma de Noufons (que no visitàrem degut a la nevada) que fa partió amb França. Els guies, molt simpàtics, que nomien Joan i Enric, ens varen ensenyar a caminar per damunt la neu. Fou un espectacle de pel·lícula. Tothom va davallar sense gaire caigudes.

Després d'unes sis hores arribàrem a Núria, ens passàrem per la banyera i a les vuit i mitja a sopar s'ha dit! Una bona sopada i després al bar, una mica de tertúlia i a reposar.

29 d'abril, segona sortida.

En acabar de berenar i recollit el "picnic" vam fer el mateix trajecte fins a l'alberg. Vàrem agafar un caminet ben marcat per punts grocs a les pedres. Després d'unes tres hores de caminar per amunt i per avall, vàrem arribar a l'alberg anomenat Pla de Coma de Vaca (2020 m), coa d'una glacera, d'on surten un caramull de rierols que més avall formen el riu Fresser. Vàrem caminar per dins un paisatge fenomenal fins que arribàrem al salt d'aigua anomenat el Grill. Després d'unes altres tres hores de caminada arribàrem a Queralbs, un petit poble de muntanya preciós que actualment s'esforcen per conservar, on hi viuen unes 60 persones, però que els caps de setmana està molt concorregut. Després de visitar l'església del poble, molt antiga, agafàrem el tren cremallera i cap a Núria. Sopar, tertúlia i un concert

de piano, molt agradable, organitzat per l'hotel.

30 d'abril, darrer dia.

Aquest dia partírem per la Coma de Finestrelles fins arribar al Coll de Finestrelles, que torna fer frontera amb França. Una panoràmica ben nevada i també vàrem poder veure la Vall de la Cerdanya espanyola, amb les vistes de Puigcerdà. Vàrem fer la pujada al Pic de Segre (2843 m) i un grup més contractat caminà fins al Puigmal (2913 m) amb el guia Joan. Ens contaren que s'ho passaren mel. La resta del grup tornàrem pel mateix camí acompanyats pel guia David. Magnífiques panoràmiques de la Vall de Núria. Caminàrem unes cinc hores i els agosarats una més.

El vespre vam fer el mateix que els altres dies i preparàrem les maletes perquè el dia següent ja havíem de tornar. De bon matí ens acomiadàrem dels guies i agafàrem el tren cremallera fins a Ribes de Fresser. Esperàrem l'autobús que ens havia de dur a l'aeroport de Barcelona, embarcàrem i cap a Palma, on

ens esperava l'autobús dels Hams per dur-nos a Sant Llorenç.

Varen ser uns dies molt divertits, amb bona companyia per part de tots. I

"cadascú a ca seva i es cans a can Coll!".

Text: **Andreu Amer**
Fotografies: **Guillem Quina**

Poesia

Bàrbara Mesquida

Una esperança
tornà la vida,
ve l'alegria
ja per quedar.

El cor batega
per sortir a fora,
anar a l'encontre
que va enyorar.

Aquella joia
tan estimada,
la que cercava
ja va trobar.

És una estrella
la que més brilla,
és una alhaja
que li faltà.

Era una perla
que la va perdre,
la que va rompre
el seu collar.

Vull regalar-te
el sol i la lluna,
omplir d'estrelles
la teva llar.

Desig donar-te
totes les roses,
i les poncelles
que naixeran.

Dar-te la calma
que du les ones,
quan baixet canten
cançons del mar.

Que l'alegria,
com grans de sorra,
de cada dia
torni més gran.

Tota una vida
d'amor i somnis,
sempre la trobis
al teu voltant.

you can
Canon

CAMARA REFLEX DIGITAL

EOS 400D
DIGITAL

El món és seu.

Converteixi'l en
el seu camp de jocs

JOIERIA
IGNASI

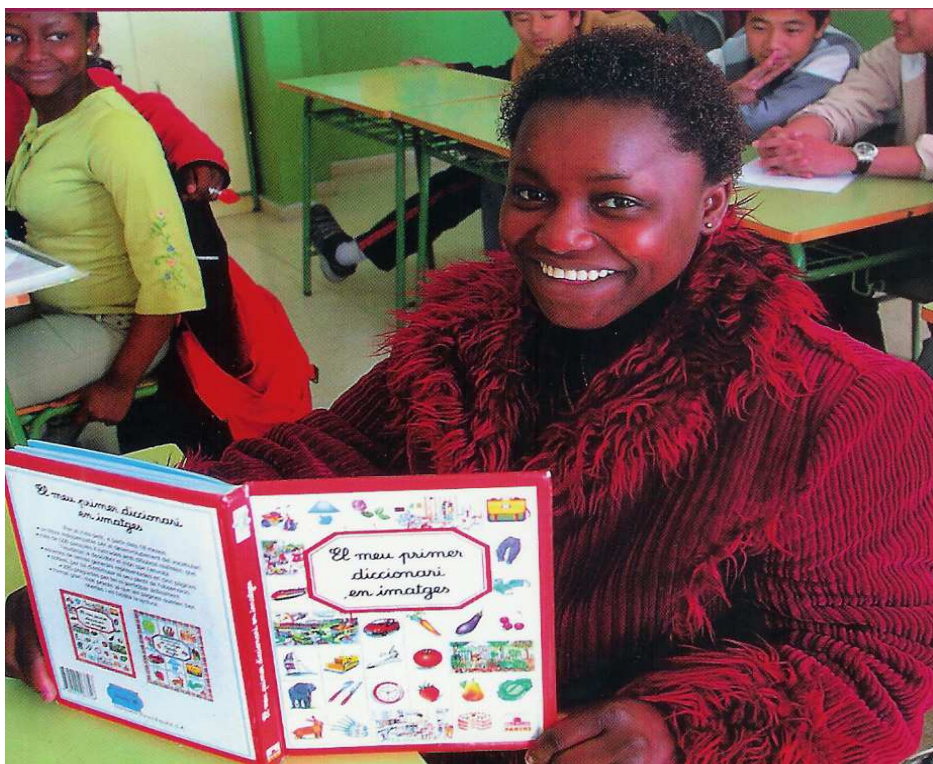

Racisme infantil

Joan Lluï Vives

Na Farida és una nina mallorquina amb un nom no gaire habitual. A diferència de moltes altres nines, no es diu Catalina, ni Maria, ni Aina, ni res de tot això. Només a ca seva la coneixen pel seu nom: molts l'anomenen a partir de la seva condició, no amb el nom que els pares li posaren, suposadament amb gran alegria, a l'hora de néixer. De mirada malencònica i figura esprimatxada, no pot dissimular la trista realitat que pareix que li ha reservat la sort: sa mare no l'accepta i ella es veu obligada a estar a ca uns familiars, on viu també la seva cosina Soumia. No se sap ben bé el perquè del rebuig matern, però tot apunta a una fosca història familiar que na Farida, sigui per timidesa sigui per desconeixement de la nostra llengua, no acaba de precisar. A primer cop d'ull sembla una nina ben normal, una nina que passa desapercebuda i que va vestida com qualsevol de nosaltres, que riu quan ha de riure i es complau amb el somriure d'en Youssef, el seu cosinet

d'un any.

Na Farida, però, com en Hassan, en Mimoun o n'El Faïdad, representa un altre col·lectiu d'infants profundament marcats pel seu destí: pell bruna -encara que no tant com la d'algun dels nostres fills-, cabells d'un negre intensíssim i figura magrosa i senzilla. Experimenta només de resquïtllada la societat del benestar: desconeix, potser, els avantatges de tenir una habitació pròpia i equipada amb tota casta d'aparells, potser no gaudeix dels plaers de banyar-se a la piscina d'una casa de camp de la família, potser no té ningú que l'acompanyi amb cotxe quan plou i quan no plou. Amb tot, a na Farida la vida li somriu: sap que trobarà

sempre un plat damunt la taula, que hi ha una teulada que l'aixopluga, qualcú que li fa cas i a qui ella correspon, i una escola que l'acull. També en un altre sentit na Farida és una nina com qualsevol altra: a trenc d'alba, per ventura sense que ningú la cridi, tant si fa bon temps com si no, s'aixeca per agafar l'autobús escolar. Coneix les seves obligacions i les compleix com el que més. A la parada, però, mentre mira de desempallegar-se de la son del dematí, passa de ser una privilegiada a ser una víctima de la nostra societat: els mateixos companys seus, encarnació perfecta de les misèries d'un món que qualifiquem de "desenvolupat", exemplars de "la raça mallorquina més pura i perfecta", la increpen, la insulten dient-li "¡Quita, moro!", mentre l'empenyen vilment a baix de la vorera en nom de no se sap ben bé què, segurament la seva condició.

(Nota: tots els noms que apareixen són ficticis, si bé la història és real, transcorreguda en un lloc el nom del qual no vull recordar.)

Els llorencins morts al front (I)

Josep Cortès

En els articles que han anat sortint en aquesta secció de "Memòria històrica" només he parlat, fins ara, dels qui patiren algun tipus de repressió per mor de les seves idees polítiques o per circumstàncies derivades de la guerra. Varen ésser la gran majoria i, com s'ha dit, sofriren diversos graus i classes de repressió: uns pocs s'exiliaren, molts foren empresonats, alguns varen ésser portats a Menorca en contra de la seva voluntat, dos foren executats complint la sentència d'un consell de guerra sumari i la resta varen ésser simplement assassinats.

Però, tot i ésser els anteriors les víctimes més flagrants, també n'hi va haver unes altres, de víctimes, que sense haver-se significat políticament -llevat d'alguna excepció-, perderen la vida perquè els obligaren a participar en una guerra que ni els anava ni els venia i es trobaren, com se sol dir, en el lloc equivococat en el moment equivococat. Són els soldats que moriren en els diversos fronts de Mallorca i la Península. Segons les meves informacions varen ésser quinze: catorze de la banda dels nacionals i un de la dels republicans.

De la majoria només reproduiré l'apèndix del llibre de defuncions que hi ha als arxius parroquials, en unes actes signades per Pere Bonnín, qui aleshores detentava el càrrec de rector de Sant Llorenç. Val a dir que en aquestes actes només n'hi ha tretze: els dos que hi manquen un era de Son Carrió i l'altre republicà, per la qual cosa el nostre capellà no els va esmentar. Són aquests:

Jaume Clapés Ripoll. Segons consta en el tom VIII de defuncions, foli 286, núm. 57 del Jutjat municipal de Sant Llorenç i confirmat pel qui subscriu dels testimonis de

vista Joan Riera i Pere Bonnín, que conjuntament varen ésser capturats pels marxistes, dia 16 d'agost de 1936 va morir afusellat pels rojos, després de

caure presoner en el front de Portocristo, el falangista Jaume Clapés Ripoll, de 45 anys d'edat, casat amb Paula Aguiló Forteza, natural de Bunyola i feligrès d'aquesta parròquia, i fill legítim de Jaume Clapés Martí i Joanaina Ripoll Ferrer, de la mateixa naturalalesa.

Juntament amb Mateu Juan Oliver, també mort a Portocristo, li dedicaren un carrer de Sant Llorenç, als quals canviaren el nom el 30 d'abril de 1980, quan l'Ajuntament acordà eliminar tots els noms de polítics dels carrers.

Segons em va contar el seu fill, Francesc Clapés, *Migollo*, el seu pare es va afiliar a la Falange per indicació del seu senyor Jaume Santandreu, *Teco*, i fou també per ordre seva que es va presentar voluntari per anar al front de Portocristo. Si aquesta informació és certa, per tant, en Jaume Clapés va perdre la vida mentres que el seu amo, que havia estat batle en temps de la dictadura de Primo de Rivera, va guanyar prestigi davant les forces vives locals.

Gabriel Llinàs Galmés. Era de Son Carrió, fadrí i feia de conrador. Era fill de Gabriel Llinàs Soler i Maria Galmés Miquel. Segons consta en el llibre de defuncions de Son Car-

rió, en una acta signada per Martí Rosselló Bauzá, aleshores rector, basada en el corresponent comunicat militar, va morir el dia 12 de gener de 1938 a l'hospital de Soria, a conseqüència d'una pulmonia. Tenia 21 anys. De malnom li deien *Torro*.

Mateu Juan Oliver. Segons consta en el tom VIII de Defuncions foli 209, núm 64 del Jutjat municipal d'aquesta i confirmat pel qui subscriu per testimonis fidedignes, entre els quals el capellà de bandera Ramon Vives, dia 1er de setembre va morir lluitant per Déu i per Espanya en el front de Portocristo el sergent de la Legió mallorquina Mateu

Juan Oliver, de 33 anys, fadrí, natural i feligrès d'aquesta parròquia, i fill legítim de Miquel Juan Rosselló i Lluïsa Maria Oliver Morey. Va rebre cristiana sepultura en el cemeniri de Manacor.

Mateu Juan, de malnom *Matet*, vivia al carrer de Sant Llorenç núm. 28, ran de Can Pedro *Tiana*, i segons m'han contat era un falangista radical amb un caràcter exaltat i violent. Tant és així, que quan va morir exposaren el seu cos a caseva, dins el taüt, amb una pistola en cada mà.

Després de la seva mort la família se'n va anar a viure a l'Argentina, per la qual cosa m'ha estat impossible aconseguir alguna fotografia per il·lustrar aquesta petita nota.

Jaume Lluï Duran. D'en Jaume *Galina* pràcticament no tenc informació. Només sé que era d'Esquerra Republicana des de l'abril de 1931 i que va fugir amb el seu

germà Guillem amb el vaixell Jaume I, quan els republicans se n'anaren de Sa Coma. Encara no he pogut averiguar quants d'anys tenia i el lloc on va morir. Era germà de Llorenç, assassinat al cementiri de Manacor, de Joana, empresonada i de Guillem, exiliat durant alguns anys a França.

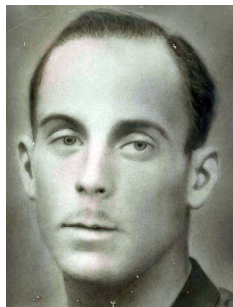
Josep Oliver Ferrer. Segons cartes del capellà castrense Rvd. Cándido Fernández Bosch, data des dia 21 d'agost i 24 de setembre de 1937 a Cogolludo (Guadalajara), dia 18 d'agost de 1937 va morir a l'hospital militar de Sigüenza a les dues del capvespre a conseqüència d'una infecció intestinal el soldat del regiment d'Infanteria de Palma núm. 36, 1r batalló

Josep Oliver Ferrer, de 22 anys, fadrí,

natural i feligrès d'aquesta parròquia i fill legítim de Joan Oliver Morey i Miquela Ferrer Riera. Va rebre cristiana sepultura en el cementiri militar de Sigüenza.

De malnom li deien *Murero*.

Pere Antoni Ordinas Matamalas. Segons consta a l'ofici remès a la batllia d'aquesta localitat pel tinent coronel II, cap de regiment d'Infanteria de Palma núm. 36 i de les

cartes de Joan Ordinas Matamalas als seus pares, de data 13 d'octubre de 1938 i de 24 de setembre del mateix any, el soldat del 4rt batalló, 2ª companyia d'aquest mateix regiment Pere Antoni Ordinas Matamalas, va resultar mort en acció de guerra el dia 18 de setembre de 1938, en el turó anomenat Terró de Sucre, de Pobla de Masaluca, segons acrediten els seus companys Jaume Brunet i Miquel Sureda. Era fill d'Andreu i Francesca, fadrí de 27 anys d'edat.

De Malnom li deien *de ses Toltes*.

Josep Pont Mesquida. Segons cartes del soldat del seu mateix cos i companyia Sr. Pere Sureda Femenias, datades el 23 d'octubre i el 12 de novembre de 1938, el testi-

moni oral del mateix, del seu company Jaume Nadal Galmés i d'altres soldats combatents de la secció de morters a què pertanyia, el soldat de la 6ª companyia de morters, 3ª secció, Sr. Josep Pont Mesquida va morir en el front de Catalunya dia 17 d'octubre de 1938 a conseqüència de l'explosió del seu propi morter. Fou enterrat a Prat de Comte (Lleida). Era fill de Guillem Pont Melis i Catalina Mesquida Femenias, fadrí, de 19 anys d'edat.

De malnom li deien *de sa Begura*.

Josep Riera Caldentey. Segons carta

del sergent de regulars de Melilla, grup 2, 6è Tabor, P.M., expedida l'11 de desembre de 1938, i el certificat del comandant major del mateix grup, Sr. Enrique Durango, el sergent d'aquest grup i Tabor de forces indígenes regulars de Melilla, Sr. Josep Riera Caldentey va morir el dia 19 de novembre de 1938 a conseqüència de ferides rebudes en acció de guerra en el front de Serós (Barcelona), essent enterrat en el cementiri d'Alcarraz. Era fill de Josep Riera Nicolau i Bartomeva Caldentey Llinàs, fadrí de 24 anys.

De malnom li deien *Sorrilla* i també havia estat en el front de Portocristo. Segons la seva germana va morir quan anava cap a San Fernando a fer un curs d'alferes.

Miquel Servera Font. Segons cartes del soldat de la mateixa companyia i batalló Jaume Brunet Riera, datades el 22 de setembre i el 14 d'octubre de 1938 i el testimoni dels nombrosos soldats supervivents del seu batalló, el soldat del 4rt batalló, 2ª companyia del

regiment de Palma núm. 36 Miquel Servera Font, va resultar mort en acció de guerra el dia 18 de setembre de 1938 en el turó anomenat Terró de Sucre, del front de Catalunya, essent després enterrat a Pobla de Masaluca. Era fill legítim de Miquel Servera Font i Francesca Font Riera, fadrí, de 22 anys.

De malnom li deien *Perreta*.

El mes que ve publicarem les dades del sis que hi manquen: Gabriel Adrover Femenias, Pere Llinàs Riera, Antoni Juan Juan, Rafel Pascual Galmés, Joan Lliteras Lliteras i Miquel Gayà Femenias.

De les esmentades persones no dispòs de cap fotografia; si algun parent o conegut me'n podia facilitar alguna li estaria molt agraït, així com de qual-sevol altra fotografia que faci referència a la Guerra Civil en relació a Sant Llorenç o a llorencins.

Josep Cortès

El Terró de Sucre, a Pobla de Masaluca, on hi perderen la vida Pere Antoni Ordinas Matamalas i Miquel Servera Font

Eleccions municipals

	2007					2003			
	S.Llorenç	S.Carrió	Sa Coma	TOTAL	%	vots	%	diferència vots	%
GISC	245	427	196	868	26'55	1302	40'20	-434	-13'65
PP	492	96	144	732	22'39	715	22'07	+17	+0'32
PSOE	308	12	131	451	13'80	587	18'12	-136	-4'32
UM	258	2	38	298	9'12	273	8'43	+25	+0'69
PSM	221	6	25	252	7'71				
AGIN	106	15	128	249	7'62	257	7'93	-8	-0'31
UC	143	5	27	175	5'35				
EJ	79	13	42	134	4'10				
BLANCS	48	5	13	66	2'02	68	2'11	-2	-0'09
NULS	37	5	2	44	1'35	37	1'14	+7	+0'21
TOTALS	1937	586	746	3269		3239		+30	

Distribució dels escons

	1	2	3	4	5
GISC	868	434	289	217	173
PP	732	366	244	183	146
PSOE	451	225	150		
UM	298	149			
PSM	252	126			
AGIN	249	124			
UC	175				
EJ	134				

Regidors

GISC Mateu Puigròs Sureda
Joan Planes Pons
Montserrat Rosselló Santandreu
Mateu Frau Barceló

PP Manuela Meseguer Barrios
Aina Maria Vaquer Soler
Antoni Aguilar Torres
Jaume Riera Massanet

PSOE Maria Galmés Mesquida
Josep Jaume Umbert

UM Pasqual Soler Roldán

PSM Antoni Sansó Servera

AGIN Joan Santandreu Servera

NOTA: En el primer requadre s'ha de tenir en compte, a l'hora de comparar els resultats, que l'any 2003 UC es va presentar conjuntament amb el PP, i el PSM amb el GISC

Parlament de les Illes Balears

	S. Llorenç	S. Carrió	Sa Coma	Total	%	2003	Diferència %
PP	894	284	267	1445	46'05	49'71	-3'66
PSOE	416	112	294	822	26'20	18'53	+7'67
BLOC	270	88	50	408	13'00		
UM	238	66	46	350	11'15	11'47	-0'32
ALTRES	23	6	11	40	1'27	1'98	-0'71
BLANCS	31	11	6	48	1'53	1'85	-0'32
NULS	20	1	4	25	0'80	0'32	+0'48
TOTALS	1892	568	678	3138			

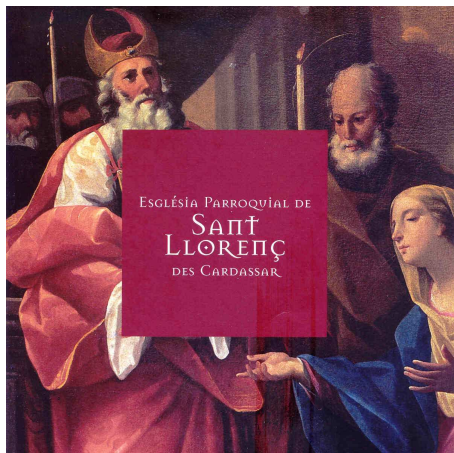
Josep Cortès

Consell Insular de Mallorca

	S. Llorenç	S. Carrió	Sa Coma	Total	%
PP	806	269	253	1328	42,24
PSOE	469	137	280	886	28'18
UM	306	79	53	438	13'93
BLOC	220	60	61	341	10'85
ALTRES	31	8	18	57	1'81
BLANCS	45	12	10	67	2'13
NULS	24	-	3	27	0'86
TOTAL	1901	565	678	3144	

Percentatge de votants

	S.Llorenç	S.Carrió	Sa Coma	Total	1979	1983	1987	1991	1995	1999	2003
Cens	2515	747	1687	4949							
Vots	1937	586	746	3269							
Total	78'02	78'45	44'22	66'05	66'6	72'5	77'8	74'7	75'7	72'7	68'8

ESGLÉSIA

El dia 3 de maig hi va haver a l'església de Sant Llorenç un acte cultural que en realitat n'englobava tres: el primer fou la presentació de la il·luminació dels quadres de Miquel Pont, restaurats recentment. Marià Carbonell, autor del llibret referit al pintor llorenç, va ser l'encarregat de parlar-ne i va anunciar que s'estava fent una investigació per si fos possible recuperar una part del retaule de l'altar major, del mateix Pont, desaparegut a darreries del segle XIX. Encara és prest per llançar les campanyes al vol, però sí en Marià ho ha anunciat deu esser perquè disposa d'alguns indicis de què la idea pot tirar envant. Esperem que sigui així.

El segon també era una presentació, en aquest cas d'un llibret firmat per Rafela Riera, on es fa una breu descripció de l'església llorençina i de la rectoria, amb fotografies de diversos autors. El llibret està en quatre idiomes: català, castellà, alemany i anglès.

El tercer, l'anunci d'una altra publicació referida a la figura de sant Joan Pelut, després que els dos investigadors que guanyaren la beca que havia ofert l'Ajuntament hagin acabat la recerca de dades orals i escrites.

Els assistents a l'acte també pogueren veure la neteja que han fet al retaule i a la figura de la Mare de Déu Trobada, a la qual, segons la meua opinió, li han deixat una galtes i uns llavis massa vermells, molt allunyats de la imatge que devia presentar quan la feren.

Josep Cortès

XANXULLOS?

Sabies que el Ministeri de Foment del Partit Popular creà i encarregà a un organisme autònom, però depenent d'aquest ministeri, l'execució de les obres de l'AVE Madrid-Barcelona i que aquest organisme s'anomena GIF (Gestor de Infraestructuras Ferroviarias)?

Sabies que la principal empresa a qui el GIF va adjudicar les multimilionàries obres de l'AVE Madrid-Lleida és una UTE (Unió Temporal d'Empreses), constituïda per COBRA i per una empresa italiana del grup Berlusconi?

Sabies que aquesta operació va tenir un comissionista que es va embutxacar 8.000.000.000 Pts (vuit mil milions de pessetes), o el que és el mateix, 48.000.000 d'euros per fer d'intermediari entre les empreses adjudicatàries i el GIF?

Sabies que el nom d'aquest comissionista és Alejandro Agag?

Sabies que Agag es va casar amb la filla d'Aznar en el Reial Monestir de l'Escorial amb presència de Berlusconi i Blair com a convidats d'honor, en una cerimònia que també es pot qualificar de reial, pel protocol i despeses derivats per a l'estat?

Idò ja ho saps: el *braguetasso* el va donar José Maria Aznar!

Sabies que l'AVE, a Guadalajara, no s'atura a la capital sinó en el terme municipal de Yebe? Aquest poble està a 10 minuts, en cotxe, de Guadalajara, per una vella carretera de carril únic. Si el tren normal tarda 27 minuts per anar a Madrid, és evident que ningú se n'anirà

a Yebe per agafar l'AVE. Idò, per què hi feren l'aturada, en lloc de fer-la a Guadalajara capital?

El negoci arranca el 1998, quan el PP va decidir col·locar l'única estació de l'AVE Madrid-Lleida, al seu pas per Guadalajara, a la petita població de Yebe. Aquesta decisió afavoria Fernando Ramírez de Haro, casat amb Esperanza

Aguirre (Presidenta de la Comunitat de Madrid) i la seva família, que posseeixen en aquest municipi i els seus voltants 1.610 hectàrees repartides en cinc finques. Les compraren el 1987 a la seva mare a canvi d'una renda vitalícia anual un poc superior al milió de pessetes.

El preu d'aquest sòl rústic (encara no ha estat requalificat) seria avui de 1.000 milions de pessetes, però la més beneficiada d'aquestes revaloracions és la tia del marit d'Esperanza Aguirre, Teresa Micaela Valdés, ja que les andanes de l'estació de l'AVE han anat a parar a les seves terres.

Després de les pertinents expropiacions de Foment, ella va decidir construir una urbanització, Valdeluz -més coneguda com "avelandia"-, de més de 9.000 vivendes, en uns terrenys que varen esser requalificats el 2001 en un pla d'ordenació urbana. Aquest sol és propietat d'ARVEJAL SL, els accionistes de la qual són Teresa Micaela Valdés i els seus fills, cosins d'Esperanza Aguirre. Micaela dona a aquestes terres un valor de més de 8.000 milions de pessetes.

L'arquitecte municipal de Yebe és Jaime de Grandes, germà de Luis de Grandes, diputat del PP, i de Lorenzo de Grandes, cap de premsa de l'Assemblea de Madrid.

Quines casualitats, no és ver?

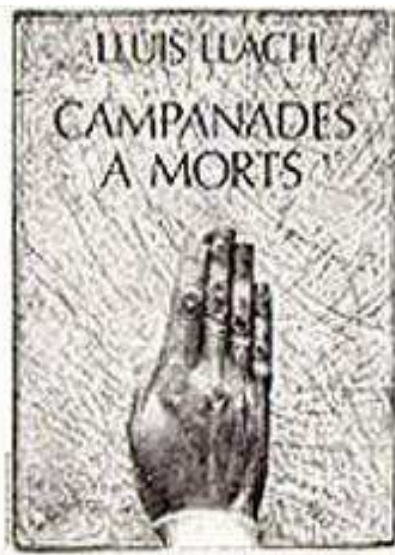
Lluís Llach: la revolta permanent

Montserrat Nadal

Els darrers acords i la melodia final que sentíem de fons per part del cor de l'Orfeó Donostiarra, mentre cantaven la tercera part de la cantata "Campanades a morts" de Lluís Llach, ens acompanyaren fins a la sortida del cinema, i durant uns quants minuts cap dels amics que havíem anat a veure el documental gosà trencar el silenci. Un silenci que es podia tallar amb un ganivet, molt curt en el temps però que per a nosaltres se'ns va fer molt llarg, en res comparable al silenci que varen haver de patir els familiars i els amics de les víctimes que caigueren a mans de la policia i a mans d'alguns escamots feixistes durant els difícils temps de la transició.

Un té la sensació de que, amb massa freqüència, no som gens conscients dels sacrificis i les renúncies que moltes persones varen haver de fer per aixecar l'edifici del sistema democràtic del qual gaudim avui en dia. Un sistema parlamentari de llibertats al qual havíem d'anar obrint els ulls de mica en mica, massa acostumats a la foscor de la negra nit del franquisme. El documental de què vull parlar-vos, que es pot veure en aquestes dates a les sales de cinema, aprofita la figura del cantautor de Verges, Lluís Llach per reviu els fets que succeïren a Vitòria el 3 de març de 1976, i que varen motivar la composició de l'obra "Campanades a morts" del cantant ampurdanès.

La història que s'hi conta és la següent: després de tot un seguit de jornades de lluita i de mobilitzacions sindicals, els treballadors de la ciutat decidiren tancar-se dins l'església de Sant Francesc, potser pensant que amb l'aixopluc de ser a lloc sagrat les forces de seguretat a les ordres del successor d'un dictador que entrava als temples catòlics sota pal·li no gosarien fer-hi cap escomesa. Res més enfora del que passà finalment: els cossos de seguretat reberen l'ordre de començar a amollar gas dins la casa de Déu, a fi i efecte que els revoltats haguessin de sortir a alenar una mica d'aire, amb la caixa toràctica plena d'un aire tan corrosiu i pudent com el que respiraren al llarg de

quaranta anys de dictadura. Tan bon punt anaven sortint, amb l'angoixa que tots hem patit quan ens hem quedat sense aire per qualsevol motiu, els tiradors obrien foc de forma indiscriminada contra ells, com si es tractàs d'una macabra atracció de fira. Tota la munició dels sectors més immobilitistes del règim carregà contra els ciutadans indefensos d'un país que reclamava la seva llibertat. Els testimonis que apareixen al documental són un dels aspectes que més em varen impressionar. Uns testimonis que es donen a tres nivells: per una banda, perquè tenim la possibilitat de sentir el que els agents de policia es va comunicant entre ells i amb la central a nivell intern, segons el rumb que van prenent els esdeveniments. Un testimoni oral que posa de manifest la sang freda i la nul·la sensibilitat que els agents de l'ordre tenien a l'hora de reprimir qualsevol intent mobilitzador. L'únic que els importa és salvar la pell i posar a cobri la seva integritat física, encara que això suposi violentar i malmetre la dels altres.

En un altre cantó hi ha el testimoni de les víctimes: pares, germans i companys dels 3 morts caiguts sota la pluja de les pistoles de les forces de l'ordre. Unes víctimes que, 30 anys després d'aquells fets, no han rebut encara cap tipus de reparació per part de les dis-

tintes administracions pels danys que els causaren i per la pèrdua que això suposà per a les seves vides. Un silenci i un menyspreu que, lluny d'alleugerir la desgràcia que els caigué a damunt, afegeix més plom al seu ànim decaïgut que encara rep la furtiva visita dels morts en algun dels seus somnis.

La tercera pota d'aquesta "taula de la memòria" reposa sobre la trajectòria musical d'un cantautor com Lluís Llach, testimoni privilegiat i veu dels fets que varen estar a punt d'escorçar la pell de brau del nostre país, que començava a donar les seves primeres passes en democràcia.

Al llarg del documental apareixen fragments d'entrevistes i d'actuacions musicals d'en Llach, que ens permeten fer-nos una idea de l'itinerari vital i artístic d'uns dels "homenots" de la cultura catalana dels darrers anys: la seva opció clara i sense embuts per una llengua que, a part de minoritària, és contínuament minoritzada per part del règim i per molts sectors de la societat civil; els subterfugis i enginyos de tota casta que ha d'emprar en escriure la lletra de les cançons per tal d'evitar la censura; o com una composició seva com "L'estaca" ha deixat de ser seva, segons paraules del mateix Llach, i ha esdevingut un himne per la llibertat, que ha estat cantat tant a Portugal com als països del teló d'acer; entre molts altres aspectes.

Les paraules que Llach pronuncià per cloure el concert que es va fer en homenatge a les víctimes, 30 anys després dels fets, vull que serveixin també per cloure aquest escrit, ara que fa pocs dies que hem commemorat l'aniversari de la II República i no acaba de veure la llum al congrés dels diputats la Llei de la Memòria Històrica. Deia el cantautor ampurdanès que ni el Partit Popular (al qual anomena "corbs") ni el Partit Socialista (als quals qualifica amb el mot "bambis") han tingut el coratge de fer justícia a totes les víctimes que han empedrat el llarg camí que ens ha portat a la democràcia de la qual ara gaudim. No permetem que la sal dels quaranta anys de franquisme no faci possible que neixin flors a cada instant.

Pel maig... d'acampada vaig!

Aquí veim com els nins de primer cicle es banyen en una aigua glaçada, que feia unes ganes de nedar!

També volem d'explicar quines proves hem de passar

I després del descans... ara a posar-nos les piles. Hem de passar les proves finals i ens toca estudiar ferm.

Enguany als de 6è B, per si no ens bastava fer les proves de l'escola, ens ha tocat fer unes proves especials, de l'IMOP. No sabem de què tractaran ni quins temes entraran a les proves, i és segur que estarem ben nerviosos, més del normal, perquè a més de no saber de què van no coneixem la gent que ens farà les proves. Llegirem en veu alta, farem proves de comprensió, oral i escrita i moltes altres coses de Català, de Castellà, de Coneixement del Medi, de Matemàtiques i d'Anglès. Les proves es realitzaran els dies 24 i 25 i potser encara duraran més dies. Esperam que

ens vagin bé. Haurem de tenir molta paciència i pocs nervis per aguantar exàmens de les nou a la una!

Durant els dies 2, 3 i 4 de maig els infants de primer curs fins a sisè partírem, amb un bon dia, d'acampada a la Victòria amb els professors i les professores.

Allà ens esperaven els monitors i les monitores disposats a entretenir-nos.

Ens ho passàrem d'allò més bé practicant tir amb arc, ping-pong, escalada, pintant pedres, excursions, jocs, anàrem amb piragua, ens banyàrem a la platja de devora. També férem gimcanes.

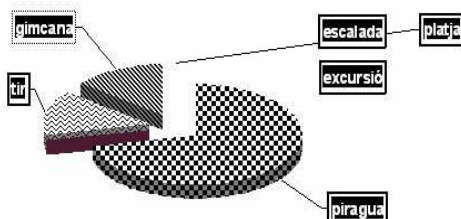
El penúltim dia va ploure, però quan ja érem tots dins l'alberg, tanta sort!

També menjàrem, xerràrem, dormírem i, encara que alguns ens enyoràrem un poc, la majoria no volíem tornar.

He fet unes enquestes sobre les activitats que els varen agradar més als infants: Això és el gràfic de les preferències de la classe de 4rt A:

Com veis els jocs a la platja no va ser l'activitat favorita, en canvi la piragua va agradar a tothom.

I aquest és el gràfic de les activitats més valorades per l'alumnat de la classe de 6è A:

La platja tampoc va ser l'entreteniment favorit, com tampoc l'excursió ni l'escalada. La piragua és altra vegada el que domina.

Hem triat algunes fotografies de les que tenim com a record perquè vegeu com ens divertírem.

Marina Bujosa

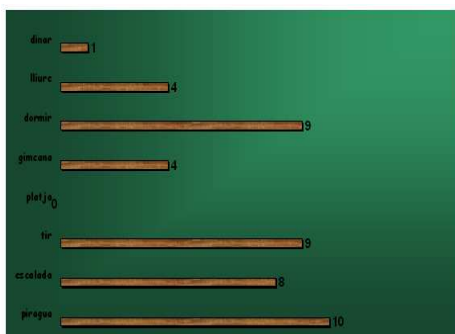
En el moment en què escrivim aquestes pàgines, les mestres i els nins i les nines d'educació infantil fan els darrers preparatius per a l'acampada que faran a Calvià, a Es Burotell, els dies 23 i 24 de maig. Allà faran moltes activitats relacionades amb la natura: aniran a conèixer el paisatge, els animals, alguns arbres fruiters... i també faran coca i confitura. Esperem que aquests cuinerets i cuineretes ens en duuin un poquet a tastar i que passin el millor possible aquests dies fora de casa i de l'escola. Sort!

Sergi García

Francina Velasco

En aquesta fotografia podem observar els nins de 2n cicle que escalen una paret ben alta.

full informatiu núm. 5. maig 07

Benvolgudes famílies i amics:

Aquests darrers dies hem fet les sembres d'estiu (tomàtiques, pebres, carabassons, cogombres, mongetes, gladiols, dàlies...) i el temps ha rematat la nostra feina: amb estones de pluja, que ha regat les sembres, i amb estones de sol, que els ha donat força.

Hem començat a senyar els dibuixos que hem de pintar a les parets de la caseta de l'hort. Esperam que amb tots els colors que tendran alegraran les plantes i la felicitat les farà créixer.

De moment ja hem recollit 762 llaunes. Ara, que fa més calor i necessitam més hidratació, ben segur que beureu més refrescs. Recordau: No tireu cap llauna! Si les duis a l'escola vos asseguram que acabaran la seva vida allà on toca.

Amb el canvi de temps, ja que regirau tot l'armari, trobareu roba que ja no us està bé o passada de moda. No tiràssiu res! Aquí ho recollim tot perquè tengui un bon ús.

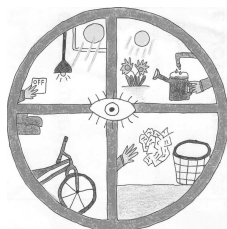
En tornar de l'acampada, hem estrenat un distintiu per identificar els

En aquesta imatge no observam precisament en Cristòfol Colom arribant a Amèrica, però sí els nins i les nines de 2n cicle amb rem a les mans pujant a unes piragües magnífiques.

nins i les nines que, de forma rotatòria, "vigilen" perquè el que es faci a l'escola vagi a favor del medi ambient. Totes i tots quedau convidats a "vigilar", també, el vostre redol:

Si ens voleu ajudar, tothom ha de "vigilar".

Alumnat de 6è nivell

fotografies: Bernat Alzamora i peus de foto: Lluís Alzamora

En aquesta il·lustració no és en Robin Hood el qui veim tirant amb el seu arc, són els de 3r cicle afinant la punteria.

Tal dia com avui**ARA FA 70 ANYS**

* Que començaren les obres del primer pont Camp Rodó. L'actual és el segon.

ARA FA 25 ANYS

* Que s'inaugurà la Creu Roja a Sant Llorenç, però no va durar gaire. Es va tancar quan obriren la de Cala Millor

ARA FA 20 ANYS

* Que s'inaugurà la unitat sanitària de Son Carrió.

* Que l'escola de Sant Llorenç va rebre el premi Baldri Rexach, de normalització lingüística.

* Que es va presentar el primer volum de la col·lecció "Es Pou Vell": "Sant Llorenç, ahir", de Guillem Pont.

ARA FA 15 ANYS

* Que Margalida Fullana va guanyar el campionat d'Espanya de Tàndem femení per carretera, juntament amb Margalida Vidal.

ARA FA 10 ANYS

* Que Isabel Muñoz va presentar el seu segon llibre de poemes: "Haces de luz".

Josep Cortès

Clàudia Umbert**ABRIL 2007****1ª Regional Preferent**

Dia 1: Penya Arrabal 1 - Cardassar 0
Onze titular: Sion, Jaume Sancho, Rigo, Pedro Mas, Miquel Miquel, Galmés, Mestre, Pere Andreu, Xavi, Gil i Genovart.
Canvis: Tomàs Amer per Xavi, Biel (juvenil) per Mestre, Toni Soler per Pedro Mas i Pep Lluís (juvenil) per Pere Andreu.

Dia 15: Cardassar 1 - Arenal 2
Onze titular: Sion, Pedro Mas, Planisi, Estrany, Biel Toni, Galmés, Xavi, Gil, Genovart, Toni Soler i Jordi.
Canvis: Tomàs per Toni Soler, Pere Andreu per Biel Toni i Tomàs Amer per Pedro Mas.
Gol: Tomàs

22 d'abril: Cardassar 0 - Pollença 1
Onze titular: Sion, Esteve, Rigo, Pedro Mas, Planisi, Estrany, Biel Toni, Xavi, Gil, Genovart i Toni Soler.
Canvis: Toni Cabrer per Pedro Mas i Tomàs per Toni Soler.

Dia 28: Felanitx 1 - Cardassar 0
Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Miquel Miquel, Gil, Galmés, Jordi, Genovart, Pere Andreu, Xavi i Tomàs.
Canvis: Rafa (juvenil) per Pere Andreu i Pep Lluís (juvenil) per Jordi.

Juvenils

Dia 31 de març: Cardassar 5 - Consell 0
Gols: Jeroni, José, Joan Tomàs, Martí Llinàs i Sergi.

Dia 15: Santa Catalina 2 - Cardassar 1
Gol: Sergi

Dia 21: Cardassar 3 - Artà 1
Gol: Jaume Brunet, Toni Sánchez i Sergi.

Cadets

Dia 14: Cala d'Or 7 - Cardassar 0

Dia 21: Cardassar 4 - At. Camp Redó 0
Gols: Pep Lluís (2), Pedro i Juan Pablo

Infantils

Dia 31: Santanyí 0 - Cardassar 0

Dia 21: Pla de na Tesa 4 - Cardassar 1
Gol: Jaume Galmés

Dia 28: Cardassar 0 - Xilvar 7

Alevins F-11

Dia 31: Porreres 1 - Cardassar 2
Gols: Joan Mas i Gabi

Dia 14: Cardassar 1 - Ca'n Picafort 0
Gol: Sergi

Dia 21: P. Ramon Llull 0 - Cardassar 1
Gol: Max

Dia 28: Cardassar 6 - Sa Vileta 0
Gols: Max, Sergi, Gabi, Xavi, Tòfol i Joan Mas

Alevins F-7

Dia 31: Cardassar 1 - Felanitx At. 3
Gol: Bernat

Dia 20: Algaida 4 - Cardassar 5
Gols: Manu (3) i Bernat (2)

Dia 28: Cardassar 9 - Ca'n Picafort 1
Gols: Rafel (2), Jeroni (2), Joan Caldentey (2), Bernat (2) i Toni Adrover

Benjamins F-7

Dia 31: Cardassar 1 - Manacor 3
Gol: Joan Caldentey

Dia 14: Olímpic 1 - Cardassar 3
Gols: Joan Caldentey

Benjamins F-8

Dia 31: Artà 0 - Cardassar 5
Gols: Marc Izquierdo, Adrià, Joan Sancho Fiol, Toni i Joan Sancho Melis

Dia 14: Cardassar 3 - Serverense 0
Gols: Joan Sancho Melis, Adrià i Ivan

Dia 28: Cardassar 0 - Pla de na Tesa 4

MAIG 2007**1ª Regional Preferent**

Dia 6: Cardassar 1 - Artà 1

Onze titular: Sion, Pere Andreu, Hasis (juvenil), Gil, Planisi, Xavi, Rigo, Tomàs, Jordi, Biel Toni i Genovart.

Canvis: Rafa (juvenil) per Pere Andreu, Mestre per Genovart i Toni Soler per Biel Toni.
Gol: Jordi

Dia 13: Cala d'Or 5 - Cardassar 2
Onze titular: Sion, Tomàs Amer, Hasis (juvenil), Miquel Miquel, Pere Andreu, Rigo, Galmés, Toni Soler, Xavi, Biel Toni i Genovart.
Canvis: Miquel Àngel (juvenil) per Sion i Sergi (juvenil) per Genovart.
Gols: Biel Toni i Xavi

Dia 20: Cardassar - Serverense
Onze titular: Sion, Miquel Miquel, Rigo, Gil, Genovart, Xavi, Pere Andreu, Toni Soler, Jordi, Pep Lluís (juvenil) i Tomàs Amer.
Canvis: Hasis (juvenil) per Gil, Rafa (juvenil) per Tomàs Amer, Planisi per Pere Andreu, Sergi (juvenil) per Genovart i Miquel Àngel (juvenil) per Sion.

Juvenils

Dia 13: Rotlet Molinar 1 - Cardassar 1
Gol: Joan Tomàs

Cadets

Dia 5: Cardassar 2 - At. Son Cotoner 1
Gols: Joan Andreu i Miquel Nadal

Dia 12: Sallista At. 4 - Cardassar 1
Gol: Joan Andreu

Infantils

Dia 1: Cardassar 0 - Independiente 1

Dia 5: Patronat 5 - Cardassar 0

Alevins F-11

Dia 12: Cardassar 2 - Santa Catalina 0
Gols: Toni Simó i Xavi

Alevins F-7

Dia 12: Cardassar 2 - Escolar 5
Gols: Manu

Benjamins F-7

Dia 5: Barracar 6 - Cardassar 7
Gol: Joan Caldentey (5) i Marc Adrover (2)

Dia 12: Cardassar 6 - Ca'n Picafort 1
Gols: Sebastià (2), Joan Caldentey (2), Bernat i Ramiro

Benjamins F-8

Dia 7: S'Horta 2 - Cardassar 2
Gols: Joan Sancho Fiol i Joan Sancho Melis

Nota: Dels partits que no apareixen els resultats, és perquè no es disposa de dades a l'hora de redactar aquesta crònica.

Agraïment de la família d'en Pep Canonge

Mirau quina nit més trista,
mirau quina nit de dol,
però en aixecar sa vista,
en voltros trobam conhort.

Mirau quina nit més trista,
tots hem perdut un germà,
tots en sou germans, germanes,
perquè l'heu anat a cercar.

Sense por de sa tempesta,
sense por des cansament,
sense pensar si era festa,
o si ja era abastament.

Sense por d'entrar a una cova,
sense por d'entrar a un torrent,
sense por de si era costa,
de si feia brusca o vent.

I així vos donam ses gràcies,
per ser-hi a un moment tan dur,
i fer que aquesta desgràcia,
sigui més bona de dur.

Maria Adrover Sansó

Llevant en Marxa rep el premi de "Salut i Força"

L'ONG Llevant en Marxa ha estat guardonada amb el premi de la revista especialitzada en medicina "Salut i Força" per la seva trajectòria dins l'àmbit de la solidaritat i la Cooperació Internacional. Els premis s'atorgaren a distintes persones i entitats que han estat distingits tant en el camp de la medicina com en l'activitat sociosanitari de les Illes i es varen entregar el dilluns en un acte que va reunir més de 500 persones.

Els premiats d'aquesta primera edició han estat, juntament amb "Llevant en Marxa", altres entitats com la Coordinadora Federació Balear de Discapacitat, el Centre de Salut Coll den Rabassa, la Coordinadora de Transplants de Son Dureta i la Federació de Donants de Sang.

El premi a "Llevant en Marxa", que fou recollit per Antoni Mesquida, els ha estat atorgat per la seva dilatada trajectòria en l'àmbit de la solidaritat i cooperació internacional. L'ONG du a terme projectes de cooperació a distints països, com són Colòmbia, Perú i Etiòpia. En aquest sentit, desenvolupen projectes sanitaris i també de defensa dels drets humans, així com projectes de formació. Els principals problemes que tracten són la cobertura de les necessitats socials bàsiques, les infraestructures, la promoció del teixit econòmic, defensa del medi ambient. Per altra

banda, també realitzen una important tasca de sensibilització dels ciutadans de les Illes.

En aquests moments "Llevant en Marxa" realitza un Pla Integral de Salut amb una Unitat Bàsica a Yurimaguas (Perú), al temps que també es vol donar a conèixer aquesta zona mitjançant un projecte de turisme sostenible. L'objectiu del mateix és que la gent interessada en conèixer la cultura indígena pugui visitar aquestes poblacions. L'ONG també està en contacte amb el Ministeri de Sanitat per a la signatura del conveni entre l'Hospital de Manacor i l'Hospital de Santa Gema de Yurimaguas. Un altre projecte que té previst "Llevant en Marxa" és a l'internat de Wijint, on han construït a la selva inter-nats per a les comunitats indígenes. A Colòmbia, concretament a la ciutat de Guapi, s'ha construït un centre educatiu per més de 80 nins i també vivendes a la mateixa zona. Altres actuacions a la zona han estat les fetes a les poblacions de Buenaventura, amb la construcció de vivendes i a Puerto Saija, on s'ha construït una càmara frigorífica.

Altres accions que ha duit a terme l'ONG s'han centrat a Etiòpia, on s'ha realitzat una escola per a 1400 nins a Weramo-Bonkoy (zona Sud), així com també s'han fet dos pous d'aigua.

Osset de peluix

Crom el Nòrdic

LA MIRANDA CONFESSA DESITJOS SEXUALS A L'ERIC

Demà dissabte la Miranda no pot quedar amb l'Eric. Així doncs, Eric aprofita per intentar escriure alguns textos i distreure's. Curiosament, però, escriure en la pantalla ja no el distreu. Com és? Abans, escriure en la seva web el satisfia molt, però ara... les noves relacions havien canviat les coses. Sentia que una noieteta li estava despertant una felicitat i uns desitjos que només havia pressuposat i no pas descobert fins fa poc.

Escriu una paradoxa sobre moral, endreça el llit, va a donar una volta i reflexiona sobre els fets recents. A estones, parla amb el seu germà. Demà passat, dilluns, ve l'Eva, la nora, a visitar el Joan i vol que vingui la Miranda a visitar-los a tots. L'Èric s'ho pensa i no oposa cap inconvenient. Així doncs, es coneixeran les dues dones de la família, per dir-ho així.

Passa el dia. L'Èric va una estona a visitar els seus companys d'agrupament escolta, els quals s'han assabentat de la seva nova relació amb la Miranda i el bombardegen a preguntes, si bé el noi escriptor a dures penes dona gaires respostes.

Aquesta nit, el truca la Miranda.
- Hola Èric. Què fas? - Parlen una estona.
- Bé, t'agradaria quedar demà a la tarda amb mi? No tens ocupacions? Perfecte! Ja veuràs com ens divertirem! - La Miranda va remarcar "divertirem" amb un to, per a l'Èric, extranyament enjogassat. Ja se sap la "màxima diversió" que vol tenir una dona amb un home...

No obstant, acorden una cita llarga. Demà poc després de dinar la Miranda anirà a buscar amb cotxe l'Eric, i escolliran on anar.

Arriba l'endemà. El Joan se n'ha anat a veure l'Eva en el seu pis. L'Eric està sol. Precisament la Miranda està conscient d'això.

Truca la porta. Obre l'Eric. És la seva enamorada.

- Què, doncs? Anem a voltar?

- Mmm, escolta, Eric, hem de parlar. Veuràs, des de que et conec, que tinc moltes ganes de... Ja saps...

Mentre deia això la Miranda l'abraçava ansiosa i li acostava la seva cara a la de l'Eric.

L'Èric s'espanta.

- A veure, Miranda, vols dir fer l'amor, no? Però...

- Vinga, noi, perquè no ho fem ara mateix? Es migdia però algunes parelles s'ho monten a aquestes hores. Sóc tota teva. Aprofitem...

L'Èric li treu els seus braços del voltant de la cintura i enfonsa el cap entre les mans.

- Sisplau, comprenc que jo mateix hagi fet la juguesca, però a veure, no vull sentir-me acorralat.

- Escolta, Èric, he d'aclarir el perquè d'aquesta resistència que em tens. No sóc maqueta?

L'Èric la mira de fit a fit.

- Saps que et trobo guapa.

- Aleshores, perquè no t'ho passes bé amb mi? Ja veuràs, amb el temps anirem solucionant els problemes que ens sorgeixin de ser parella. No donis per perduda la partida abans de començar.

- No es tracta d'això, Miranda, no és que els problemes em facin por, és que... Bé, trobo que ets molt diferent a mi. Això és tot.

- I què vols dir? Que jo sóc la teva inferior a tu perquè sóc dona o perquè sóc tonta?

- No, trobo que... som incompatibles, i això tard o d'hora s'espallarà.

- Vinga carinyo... Ja t'entenc: vols dir que no tenim res a veure i que estem destinats al fracàs com a parella? Jo et respecto moltíssim, estic convençuda

que ens complementem per ser diferents i que ens respectem l'un a l'altre. O potser el que passa és que tens complex d'inferioritat i tens por que jo pugui atacar els teus punts febles. Carinyo, tu tens el teu codi d'honor i jo tinc el meu, som persones que juguem net amb els que ens juguen net. Amb lo que t'estimo i tu no te'n vols adonar.

- Si descobrissis com sóc, canviaries d'opinió.

- Ah, sí? Mira, doncs jo dic que et vull conèixer millor, i encara, et faré una segona juguesca. Demostra'm que som incompatibles i que no ens podem respectar abans que arribi la nit, i trenco la nostra relació permanentment (malgrat no haver acabat la setmana de juguesca). Però si no m'ho demostres farem l'amor. Què me'n dius?

L'Èric s'ho pensa una mica.

- Sí - Contesta. - Et mostraré com sóc, i penso que ja trencaràs amb mi.

La Miranda somriu amb seguretats.

- Vinga, doncs ja pots començar. Descriu-te. Com ets, que no ens podem avenir? Un home tan bo i lleial què té, que no pot agradar-me a mi?

- T'ho ensenyaré d'una altra manera. Puja al cotxe i anirem a un lloc - diu l'Èric serenament.

La parella van al pàrking a recollir el cotxe. L'Eric diu a la Miranda que segueixin la carretera de la costa i que ja li dirà quan podran desviar-se. La Miranda no és que sospiti gens que l'Èric li vol fer una mala jugada, però està intrigada. On la porta el seu curiós cupido?

Ultramillor

Agència de viatges del grup A Títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720

Els premis Stella Llebeck, als Estats Units

(Rebut per correu-e)

Els Premis Stella són uns guardons que s'atorguen anualment en els Estats Units per posar en evidència els seu ridícul sistema legal. Aquests premis porten el nom d'Stella Llebeck, qui, el 1992, va patir un accident a un McDonalds en trabucar-se-li damunt el cafè i produir-li diverses cremades, a conseqüència de les quals fou indemnitzada amb 2'9 milions de dòlars. Des de llavors, a les tasses de cafè, s'adverteix que el contingut és molt calent i que pot esser perillós. Des de llavors, també, s'atorga un premi de caràcter anual per casos difícils d'entendre, però tan certs i durs com la mateixa vida.

Setè lloc

Kathleen Robertson, de Texas, fou indemnitzada amb 780.000 dòlars per un jurat en rompre's el turmell després de travelar i caure per culpa d'un al·lot que estava correuent per dins una botiga de venda de cuines. Els propietaris se sorprengueren per haver de pagar aquesta quantitat, quant i més en saber que l'al·lot que tan malament s'havia comportat era el propi fill de la senyora Robertson.

Sisè lloc

Carl Truman, de Los Angeles i de 19 anys, va guanyar 74.000 dòlars a més de les despeses mèdiques quan un conductor li va trepitjar la mà amb el cotxe, un Honda Accord. Carl Truman no es va tèmer que hi havia algú al volant del cotxe quan es va posar a robar-li els tapacubs.

Cinquè lloc

Terrence Dickson, de Pensilvània, estava abandonant una casa després de robar-la i va decidir sortir pel garatge, però no va poder perquè la porta estava espanyada i, en intentar tornar enrera, va comprovar que la porta que connectava ambdues estances era d'un únic sentit i no po-

dia sortir ni tornar a la casa. La família estava de vacances i el senyor Dickson va romandre tancat dins el garatge durant vuit dies. Per sobreviure va beure Pepsi i un sac de menjar per a cans que hi va trobar. Va denunciar l'amo de la casa pels danys morals patits en aquell incident, i el jurat va accedir a situar la indemnització del propietari al lladre en 500.000 dòlars.

Quart lloc

Kara Walton, de Claymont, Delaware, va denunciar amb èxit el propietari d'un pub nocturn de la ciutat quan ella es va caure de la finestra del bany i es va rompre les dents contra el trespol. Això va succeir quan la senyoreta Watson intentava ficar-se per la finestra del bany de dones per no pagar el compte de 3'5 dòlars. El propietari li va haver de pagar 12.000 dòlars i les despeses dentals.

Tercer lloc

Un restaurant de Philadelphia va haver de pagar 113.500 dòlars a Amber Carson, després que llenegàs amb un refresc i es rompés el còccix. L'esmentat líquid estava p'enterra perquè ella l'havia llençat al seu nuvi mitja hora abans, en una baralla.

Segon lloc

Jerry Williams, d'Arkansas, va rebre 14.500 dòlars a més de les despeses mèdiques, després d'esser mossegat en el cul pel ca del seu veïnat. El ca estava tancat dins una gàbia en el jardí del seu propietari. La indemnització no fou tan grossa com demanava l'acusació perquè el jurat va percebre una certa provocació en el fet que el senyor Williams estàs disparant al ca des de damunt la gàbia amb una escopeta de balins.

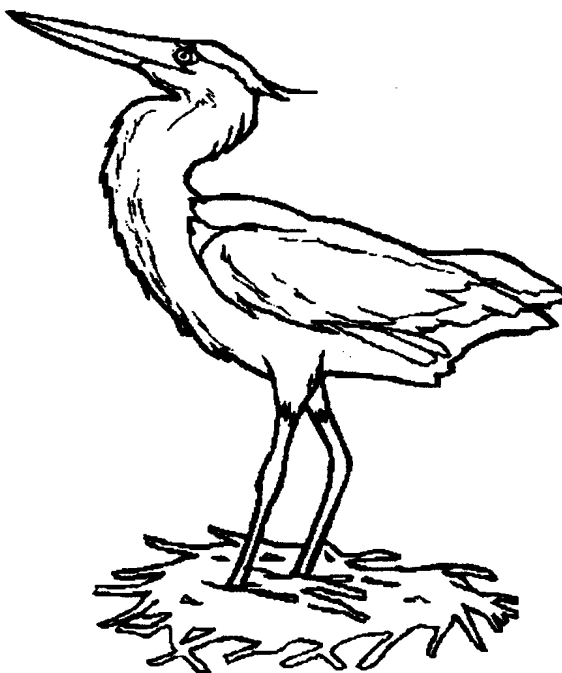
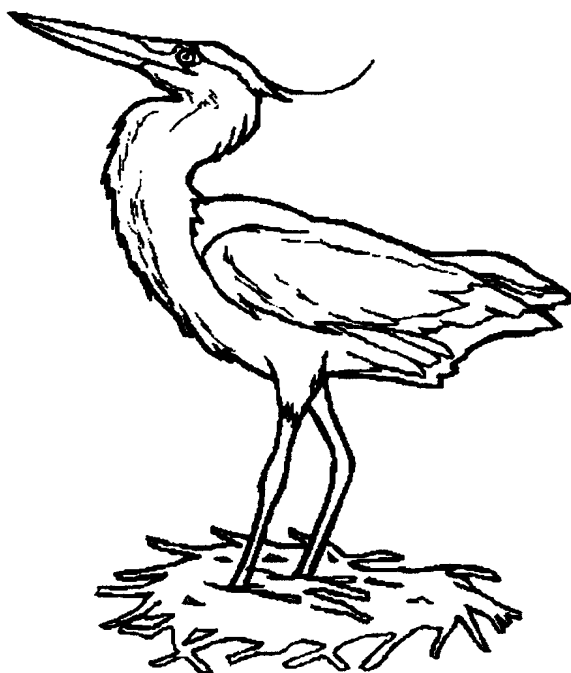
Campió

El senyor Merv Grazinski, d'Oklahoma City, pel novembre de 2000 es va comprar una caravana marca Winnebago de les grosses (de les que al mateix temps són cotxe i caravana). En el seu primer viatge, circulant per una autovia, va seleccionar el dispositiu que fixa la velocitat de creuer a 70 milles l'hora (aproximadament 120 km/h) i se'n va anar a la part de darrere a preparar-se un cafè, deixant la caravana en marxa sense conductor. No sorprèn gaire el fet que el camió/caravana seguís recte, sortís a la primer corba i col·lisionàs. El senyor Grazinski, contrariat, va denunciar Winnebago per no advertir-li, en el manual d'instruccions, que el programador de velocitat no és un pilot automàtic que agafa les corbes, frena quan és necessari i fins i tot atura el vehicle si fes falta. Per això va esser recompensat amb 1.750.000 dòlars, a més d'una caravana nova. Actualment, Winnebago adverteix d'aquesta circumstància en els seus manuals, per al cas que algun altre imbècil compri un dels seus vehicles.

Després d'això, a qui sorprèn que en el qüestionari que et donen a l'avió quan vas als Estats Units et demanin si durant la teva estança fas cometes cometre un delictes o un atemptat terrorista?

1.- Troba 7 diferències entre els dos dibuixos:

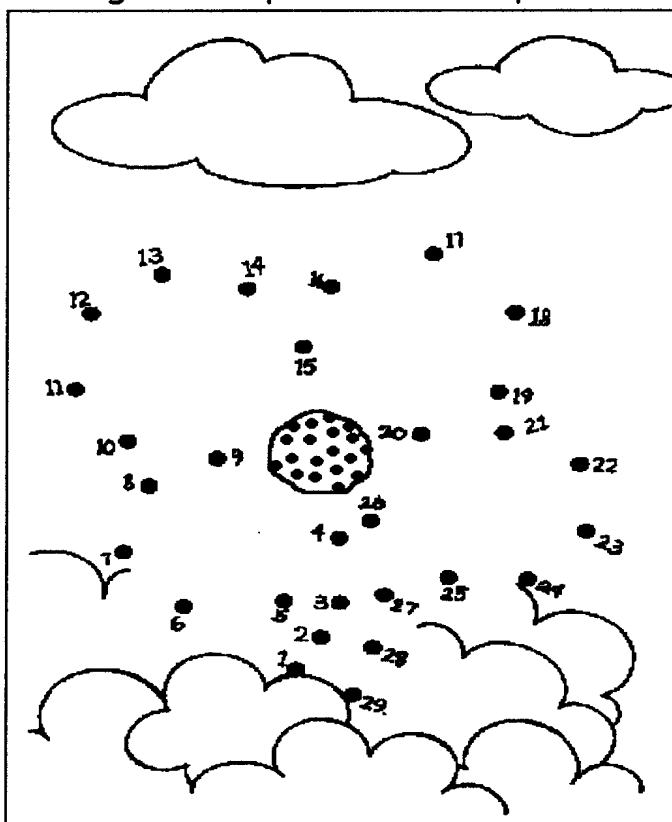

Margalida Fiol

2.- Endevinalla:

**Una velleta tota arrugadeta
que a dalt porta una cueta.**

3.- Segueix els punts i veuràs que és:

4.- Cerca el nom de deu pobles de Mallorca:

M	A	N	A	C	O	R	B	O	U	M
A	U	M	A	T	R	A	V	P	E	Q
N	A	R	T	E	P	Q	P	K	N	Q
C	O	M	O	N	T	U	I	R	I	E
O	T	C	A	L	V	I	A	N	S	U
R	F	E	O	M	X	F	C	E	K	M
A	I	D	Ú	C	L	A	G	B	K	V

5.- Quin embolic!! Això són noms de llegums:

MENGOTSE

VEFAS

CRGINOS

SÉPOLS

NTLLEISE

Solucions al número anterior

2.- Endevinalla: Els arbres.

3.- Enigma: El text es refereix al número de lletres de cada paraula. Ex: sis són tres lletres, quatre són sis lletres...

4.- La formiga C i D són iguals.

5.- Els noms dels mesos són: Desembre, Setembre i Novembre.

Margalida Moner, consellera d'Agricultura i Pesca

El 14 d'octubre de 2003, Margalida Moner assolí el repte de dirigir la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears. La renúncia, per motius de salut, del fins aquells moments conseller Tomàs Cortès, retornava Moner a la vida política activa després del breu parèntesi com consellera del Partit Popular al Consell de Mallorca que succeï als seus dotze anys a l'Ajuntament d'Andratx, vuit d'ells com a batlessa.

Gran aficionada al teatre, Moner tornava a l'escena política decidida a donar una forta empenta al sector primari. Avui, quan manquen poques setmanes per les eleccions del 27-M, repassa la seva tasca amb la satisfacció d'haver complert amb els objectius que es va marcar des del primer dia: obrir les portes de la Conselleria als agricultors, ramaders i pescadors de les illes, escoltar les seves propostes i preocupacions i posar en marxa una política que permetés dibuixar uns nous horitzons als professionals del sector. Moner podria presumir de ser la responsable de que els pagesos hagin cobrat per primer cop dins l'any natural les ajudes PAC gràcies a la creació del Fogaiba, de fer realitat la denominació *Vi de la Terra* de Mallorca que permetrà a tots els cellers utilitzar el nom de l'illa o d'haver situat a Balears al capdavant de les comunitats espanyoles amb més àrees de reserva marina de la Mediterrània. En canvi, amb la humilitat que sempre l'ha caracteritzada, resumeix la seva gestió de la següent manera: "No sé si he complert amb tot el que s'esperava de mi. No és possible tenir content a tothom. Però me'n vaig amb la satisfacció de què tot el que s'ha fet era el que tocava".

Ara que s'apropen les eleccions, s'en va satisfeta de la seva gestió?

Quan peg un cop d'ull al passat i faig un repàs de tot el que aquesta conselleria ha fet des de que vaig accedir al càrrec em sent més que satisfeta perquè crec que s'ha fet el que tocava. En aquest sentit, no hem d'oblidar que la major part d'aquest mèrit correspon al meu equip de feina, des dels directors generals fins als tècnics i professionals

que dia rera dia s'han esforçat per complir amb l'objectiu que tant en Tomàs (Cortès) com jo mateixa ens vàrem proposar des d'un començament: posar-mos a disposició del sector i treballar per traçar uns nous horitzons de futur. No obstant, a mesura que s'esgoten els dies de gestió i s'apropa la cita electoral, pens que me'n vaig deixant moltes coses per fer. I és que l'agricultura i la pesca representen un món engrescador que et captiva des del primer moment. D'això en vos podrien parlar tots aquells professionals del sector que, malgrat saben que no és aquest un món precisament fàcil, s'hi dediquen en cos i ànima des de primera hora del matí i quan arriba l'hora de plegar ja pensen en l'endemà.

Ara que ha vist d'aprop la realitat del sector, com veu el seu futur?

Amb optimisme, sempre i quan l'administració i els professionals trobin l'equilibri que garanteixi aquest futur. A veure, no es tracta de posar un peix a l'ham, sino d'enssenyar a pescar. Amb això vull dir que la Conselleria d'Agricultura i Pesca, almanco aquesta ho ha fet així, ha de tenir les seves portes obertes a tots i els ha d'ajudar amb tot el puguí, gratant d'allà on no hi hagi per rapinyar un euro més si és necessari. Però les subvencions, encara que indis-

pensables, serveixen de ben poc si el professional no compleix amb la part que li pertoca adaptant-se als nous temps, evolucionant cap a la tecnificació, vetllant pels nostres recursos naturals i preservant i millorant les nostres senyes d'identitat, tant pel que fa a l'agricultura, com a la ramaderia i la pesca. Aquest panorama podria desanimar a més d'un. Encara així, hem assistit, segons dades del Consejo Económico y Social, a un creixement del 2,3 en l'agricultura. El camp, com podeu comprovar, torna a generar llocs de feina. Per la seva part, la renda agrària ha crescut un 16% en els darrers tres anys, passant dels 248 milions d'euros de l'any 2002 als 290 de l'any 2005. En aquest sentit, crec que aquesta conselleria també hi ha jugat un paper important amb el seu programa de cursos de formació i integració, que hauran estat al voltant de 400 seguits per prop de 6.000 alumnes. Per això deia abans que, malgrat els sacrificis que implica, l'agricultura, la ramaderia i la pesca constitueixen un món engrescador.

Abans ha parlat de la seva política de portes obertes. Estaven obertes a tothom?

A tots aquells que han volgut transmetre'ns les seves propostes. La

conselleria ha escoltat a tothom i ha actuat a partir dels projectes que ha presentat el sector, sense imposar res a ningú. No ha estat aquest un Govern intervecionista. El sector ha decidit quines éren les propostes que considerava més convenients i nosaltres acceptat aquelles que resultaven viables. Per exemple, els ramaders ens varen fer arribar la seva inquietud per l'estat de les seves instal·lacions, que no s'acabaven d'adaptar a la normativa actual en matèria mediambiental. Per això vàrem posar en marxa les línies d'ajudes Pro-Porc i Pro-Vacú, que permetran gaudir d'unes explotacions ramaderes adaptades al segle XXI i respectuoses amb l'entorn. Aquestes actuacions comptaren inicialment amb dues línies d'ajuda dotades cadascuna d'elles amb 3 milions d'euros. La del Pro Porc, ja tancada, es va ampliar fins a 6 milions. La línia del Pro Vacú també s'ampliarà en cas de sigui necessari fer-ho.

Se sent especialment orgullosa d'alguns dels objectius complerts per la seva conselleria al llarg de la legislatura?

Més que orgullosa, com ja he dit abans, em sent satisfeta de tot el que s'ha fet en general, si bé es cert que me'n vaig deixant ben provada l'eficàcia de la gestió del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (Fogaiba), que tantes suspicàcies va despertar al llarg del seu procés de gestació i que, en el seu primer any de vida, ha fet possible que tots els professionals del sector rebessin, per primer cop en la història d'aquesta comunitat, totes les ajudes directes dins l'any natural. Partides que abans es tramitaven en 500 dies, ara n'han tardat menys de 150. L'ens pagador de la conselleria ha gestionat més de 120 línies d'ajudes amb un pressupost de 71,29 milions d'euros i té pràcticament enllestit el nou PDR 2007/2013. Un pla específic per a Balears, consensuat amb el sector i ajustat a les necessitats de la nostra comunitat, en el que hi venim treballant des de fa quasi dos anys amb l'objectiu de no deixar-mos cap cap per fermar.

En el seu darrer any de gestió ha comptat amb una veu especialment crítica: la Mesa Agrària.

Els qui integren aquest col·lectiu han fet allò que han considerat més adient. En el món de l'agricultura, com heu pogut comprovar no fa massa dies, no sempre plou al gust de tots. Som conscient de que no és possible fer content a tothom de la mateixa manera que pens que n'hi ha que, tenint motius abastament per estar-hi, prefereixen estar permanentment de morros davant la gestió d'aquest equip. Jo me'n vaig, com he dit, satisfeta i amb un balanç que, com a poc, convida l'optimisme.

Com per exemple?

No es fàcil resumir tots aquests anys de gestió en una entrevista, però sí podem dir que la conselleria donat la volta a la truita pel que fa referència a l'assumpte de la política de regadius. Si fins fa uns anys teníem problemes d'aigua, ara, precisament, n'anam sobrats gràcies al conveni del Pla de Regadius signat entre la nostra conselleria i el MAPA per valor de 113 milions d'euros. Amb aquest pla perseguim dos objectius: reutilitzar les aigües depurades per ús agrícola i optimitzar l'aprofitament de les aigües naturals millorant la xarxa de síquies de reg. Tot això es tradueix en una important millora per als nostres cultius i, obviament, contribueix a la preservació dels nostres aqüífers. El pla, amb el que s'ha fet i amb el que està projectat, afecta a més de 3.000 hectàrees de cultius i beneficia a més de 2.000 regants de les illes, que, i m'agra-

daria incidir en aquest aspecte, no han hagut de pagar ni un euro per aquestes obres. Aquesta ha estat una de les actuacions més ambicioses de la Direcció General de Desenvolupament Rural, que també ha fet possible dur l'electricitat a més de 13 quilòmetres de zona rural a Menorca, acció que ha costat més d'1 milió d'euros; i que ha invertit altres 12 milions d'euros en millorar 314 quilòmetres de 191 camins rurals de quasi tots els municipis de les Illes.

Ha parlat dels avantatges del Pla de Regadius precisament en un moment en què les pluges ens han fet oblidar la sequera de l'hivern.

El Pla de Regadius és fruit d'un acord amb el MAPA signat l'any 2004 i que s'està aplicant a bon ritme. Tant és així que ja tenim preparat un esborrany d'actuacions futures per mirar de signar un nou conveni encara més ambiciós que l'actual. No obstant, pel que fa referència al present, està donant uns resultats excel·lents. Basta donar un cop d'ull, per exemple, a les plantacions del Pla de Sant Jordi o a les de la Vall de Sóller i Fornalutx, entre d'altres. Confiam en què, un cop enllestit, pugui contribuir a pal·liar els efectes d'una possible sequera. Mentre això no ha estat possible, ja dic, perquè estam parlant d'un pla de recent aplicació, la Conselleria ha estat al costat dels pagesos i ramaders per actuar amb rapidesa davant qualsevol eventualitat. Pel que fa a la passada sequera, aquesta Conselleria va dissenyar i arrancar la campanya en un plaç de quatre dies, a la qual hi va destinar més d'1,5 milions d'euros.

Creu que la forta competència d'altres mercats, ja siguin nacionals o internacional, suposen una amenaça per els productors agroalimentaris de les Illes?

Jo crec que aquí hi ha lloc per a tots. Sempre he dit que tot el que trobam exposat als mercats, si hi és, és perquè és bò. Ara bé, no oblidem que tot el que surt d'aquí, de les Illes, sempre serà més fresc que el que ens arriba de fora. És el cas dels productes hortofrutícoles, de la carn i d'un peix que pot presumir d'ésser un dels més saludables de la Mediterrània. Hem prioritzat la promoció agroalimentària posant en

marxa un pla de 25 línies d'actuació amb un pressupost que només en el darrer any ha pujat a 2,1 milions d'euros. Tot això amb l'objectiu d'apropar el consumidor de les Illes als productes aollits a alguna marca de qualitat. Els resultats demostren un important increment tant pel que fa a la producció com a la comercialització. En aquest sentit, no voldria passar per alt la gran aollida que el consumidor ha dispensat a l'Oli de Mallorca amb DO, que es va començar a comercialitzar dins aquesta legislatura; als formatges amb DO Mahón Menorca i mallorquí, i als vins de les dues DO, Binissalem i Pla i Llevant, respectivament, així com a tots aquells comercialitzats baix l'indicatiu Vi de la Terra. **Una marca, Vi de la Terra, que compta des de fa ben pocs dies amb un nou topònim: Mallorca.**

Era just i necessari que tots els productors de vi aollits a aquesta denominació poguessin fer ús del topònim Mallorca, un nom que havia d'estar a l'abast de tots els cellers de la nostra illa. Des de la conselleria ja vàrem dir al seu moment, ara fa poc més d'un any, que ens posàvem a disposició del sector perquè tots poguessin fer ús del nom sempre i quan es posassin d'acord. Ells varen complir amb la seva part i nosaltres amb la que ens pertocava. La marca Vi de la Terra Mallorca ja és una realitat com ho és que ja hem posat els fonaments per una futura Denominació d'Origen Mallorca sempre i quan el sector es mostràs interessat en posar-la en marxa.

Abans ens ha parlat dels avantatges del peix autòcton. Tan bò és?

I millor que ho ha d'esser! Els resultats demostren que ha existit una gran implicació i un fort compromís d'aquest Govern en matèria de protecció del nostre litoral, ja fos ampliant les reserves marines existents o creant-ne de noves com la del Toro, les Malgrats, la de Farrutx-Cap del Freu, s'Almonia i, recentment, la de Llevant. A la preservació i regeneració dels recursos existents cal afegir-hi la nostra preocupació per protegir les espècies en perill d'extinció tals com la cranca de la Mediterrània, la corbina, el déntol o la morruda i en la recuperació de les quals s'hi està fent

feina al Laboratori d'Investigacions Marines i Aquicultura del Govern, un centre que, no vagi per dit, ha estat sotmés a una profunda remodelació dins aquesta legislatura.

Ja que parlem de la mar, quina aollida ha obtingut entre els afeccionats la nova llicència de pesca recreativa per embarcació?

Excel·lent si tenim en compte que aquesta pràctica gaudeix d'una forta presència a les Illes. La nova llicència respon a una vella reivindicació del sector i és per embarcació, ja que està comprovat que el 75% de la pesca recreativa a les Illes es practica des d'un vaixell. D'aquesta manera, hem fet possible que fins a cinc persones puguin pescar a la vegada gràcies a una única llicència. Calculam que en dos anys se'n

faran unes 20.000 que és el nombre d'embarcacions que, segons les nostres dades, surten a practicar pesca recreativa a les Balears. Actualment s'emeten 45.000 llicències entre individuals i submarines.

Per acabar, quantes sorpreses l'hi ha deparat la Conselleria en aquests anys de legislatura?

Moltes i totes molt agradables. Una d'elles ha estat l'espectacular creixement que ha registrat l'agricultura ecològica en els darrers anys, passant de les 9.000 hectàrees de cultius de l'any 2003 a les més de 18.000 existents a l'any 2006. També s'ha quasi duplicat el nombre de productors. Tot això ha afavorit una major implicació de la conselleria en el foment de l'agricultura ecològica, tasca a la qual hi ha destinat més de 730.000 euros en concepte d'ajudes. Una altra actuació d'aquest equip de Govern, que va fer possible posar remei a un vell problema a la llonja del peix, va ésser aconseguir reunir al 99% del sector pesquer en una associació de productors, OPMallorcamar, que vàrem recolzar des del primer dia. Record que el conflicte a sa llonja del peix de Palma va ésser un dels primers assumptes espinosos que em vaig trobar recent estrenat el càrrec de consellera. Un foc que, afortunadament, vàrem saber apagar ben aviat amb l'entrada en funcionament del sistema de subhasta electrònica.

Joan Roig

Jaumet: Al·lots estam en temps d'eleccions. Heu reflexionat lo suficient per triar es millors? Si ells fan es programes per explicar ses seves idees, no vos pareix que noltros també podem dir sa nostra? A lo millor els ajudam...

Xesc: Què vos pareix una quin·calla de quatre, quatre, tres, un i un ? Ah no, no la dic, la pens com a solució, però que cadascú se la imagini, per llevar sa meitat de ses llistes a ses properes i per introduir gent jove.

Julià: Jo, com sempre, començaré a nivell nacional. A Madrid, com que hi ha molts de dobbers a guanyar, se compraren dos corruptes del PSOE. A València, com que devien pensar lo mateix, d'una manera o altra fan declarar públicament n'Ecclestone, director de sa Fórmula 1: si guanya es PP tendran Fórmula 1; si no, serà que no. Una nova manera de comprar vots.

Ramon : No volia tornar parlar d'en De Juana, però com que se veu que ells no tenen res més que dir i tota sa campanya la basen damunt llistes amb gent de Batasuna, en De Juana i una possible corrupció a Eivissa, m'obliguen a tornar-ne xerrar. Quan es PP sent parlar d'eutanàsia pega es crit en el cel, però en De Juana, com que està en mans des Govern, l'haurien deixat morir. Hipòcrites! Que a aquest animal una *queiera* d'abelles l'hagués pogut agafar pes seu compte abans d'assassinar 25 innocents? Es clar que sí! Però s'Estat té s'obligació de mirar per sa vida de tots es seus subdits. O no ho sap es PP?

Tomeu: A noltros mos va molt bé amb ses eleccions, perquè mos toquen sopars, metxeros, bolígrafs i fins i tot preservatius, però no ho trobau una despesa molt inútil? En es pobles es peix està venut i ben venut i no crec que facin canviar cinquanta vots de lloc, i clar,

això te fa pensar.

Jaumet: Tu parles de lo inútil d'aquest gastòrum i jo vull fer una pregunta an es PP: D'on treu tants de dobbers per poder fer tants de sopars, tanta propaganda i amb tanta gent dedicada a ses eleccions? No, amb sos dobbers d'ets afiliats no crec que basti. Que li basti per torna aixecar es ponts que li cauen, sí, que això surt des Govern, però es dobbers de ses eleccions no poden sortir des Govern.

Tomeu: Com que a mi lo que me pica es s'esport, donaré sa meua idea per aprofitar es terrenys comprats per darrera es camp de futbol. Jo començaria per si ha d'estar tot escalonat, com està ara es terreny, me'n recordaria des minusvàlids i ho deixaria tot a sa mateixa altura; després taparia sa piscina, tanmateix vessa i ja esta finiquitada, i en faria una de nova que mos servís tant per s'estiu com per s'hivern, i no tendríem tanta gent desperdigada tot l'any, per Artà i Manacor; una altra pista de tennis i un pavelló cobert on se pogués practicar fubolet, voleibol, bàsquet i altres esports. A sa part de sa teulera hi faria un restaurant i uns aparcaments, com es natural tot unit, no com ara que tot són peces.

Jaumet: No hem parlat de residència, ni de pac, ni d'institut, ni de local p'es joves, ni de fer xaflan an es caps de cantó, ni d'aparcaments..., però si hem de dir quatre dites i sa contarella d'en Mariano, que s'ha fet hora d'acabar.

Julià: Vénen amb gran il·lusió ets emigrants desesperats, i molts d'ells

són explotats quan creuen haver trobat sa solució dins es ram de sa construcció. S'altra part: demanaven mà d'obra barata i els han arribat persones.

Xesc: No, no és ver que cada vegada que n'Acebes diu: "Es un Escándalo" ho faci per promocionar es disc d'en Raphael, parla des Govern. No, si ja ho deia sa meua padrina: no diu més qui més xerra.

Ramon: No pots dir: d'aquesta aigua no en beuré. Allà on pareix que no hi plou, moltes vegades no s'hi poden estar de goteres. Quan plou, plou; quan fa fred, fa fred; però si fa vent fa mal temps.

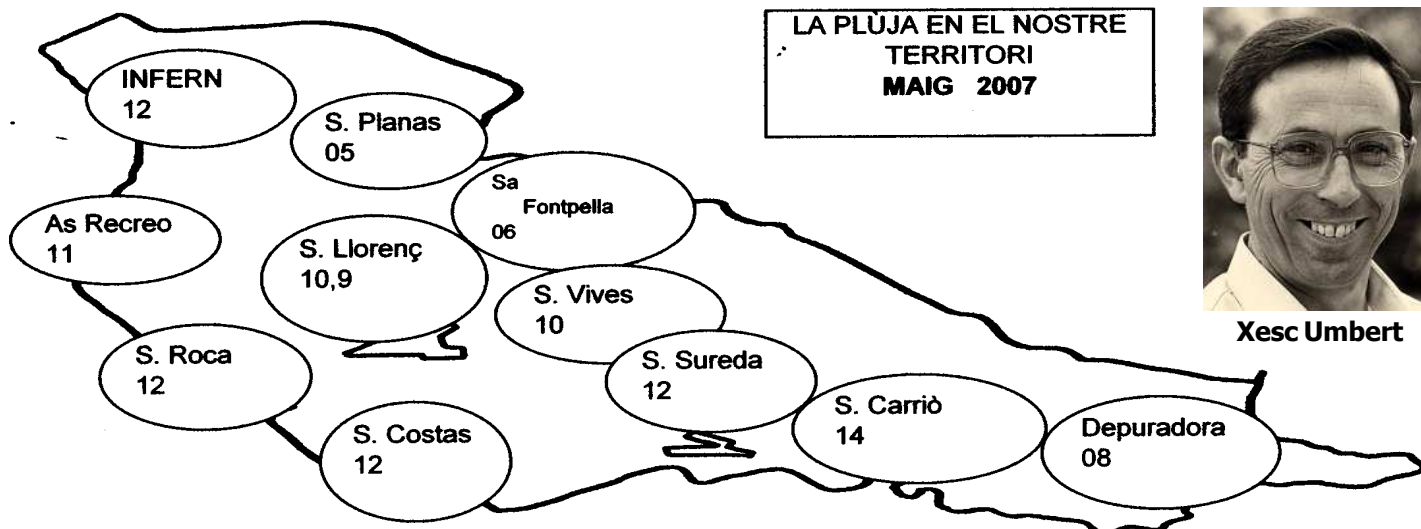
Tomeu: Primer són uns que ets altres. Quant més tenen, més volen. Mira't es teu gep i no miris es d'ets altres.

Mariano: Això era una senyora casada que se convertí en sa xixisbea d'un frare. Ella vivia en un pis i per sa contra-senya, si no hi havia moros a sa costa, des d'es balcó, li deia "Upa"; ell pujava i estava un estona amb ella. Però mira per on un dia s'homo se dona compte de s'endamesa i què fa? Deixa un vedell uns quants dies sense mamar, i se posa a s'aguait; quan li va parèixer que sa cosa ja estava en marxa, puja amb so vedell, li fot grapada, el gira li acabussa i, mentres ell l'aguantava, i aquell animaló amb sa gana que tenia, unas bones xuclades! Passen uns dies i ell passava per allà, sa dona l'afina i li diu: "Upa" i ell contesta: Ni "Upa" ni "Apa" qui vol engreixar vedells que se compri una vaca.

*Toieria
Femenias*

*llistes de noces
objectes de regal*

Rector Pasqual, 8 - Sant Llorenç

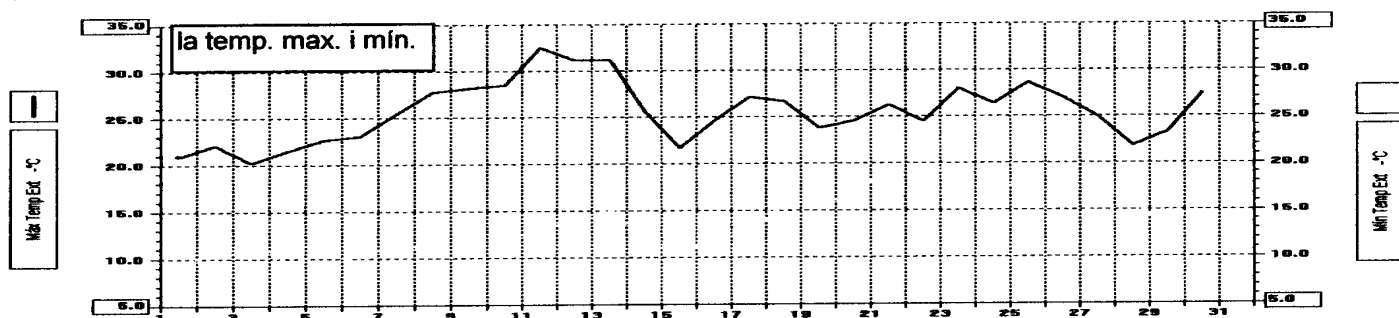
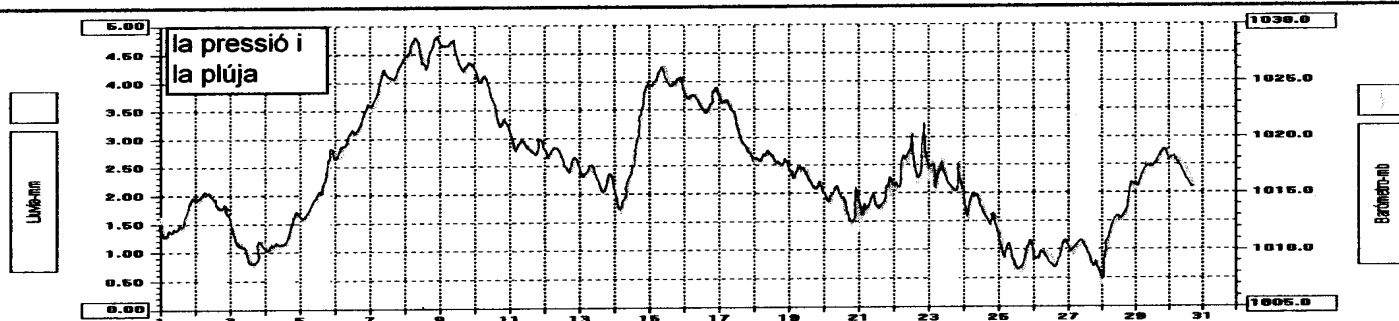
Xesc Umbert

Resum comparatiu		
MAIG, anys	2007	2006
Cel serè	18	19
Cel nuvolat	10	7
Cel cobert	3	5
Gelades	0	0
Calabruix	0	0
Boirades	2	1
Tempestes	3	0
Temp. màx.	32,5	34
Temp. mín.	9,1	8,3
Mitja del mes	19,5	18,9
Màx. mitja	25,6	24,2
Mín. mitja	13,6	12,8
Pluja del mes	10,9	9,9
Pluja acumulada	314	277,3
Velocitat màx.	del vent	
S. Llorenç	50	48,3
Sa Fontpella	85	56

S'altre dia, per un moment, em vaig pensar que em farien sa competència de bon de veres, ja que ben damunt sa muntanya de s'Esteparó han alçat un màstil més alt que sa mateixa torre Eiffel de París, subjectat amb 24 cables, segons vaig veure amb sa trompa de mirar enfora. Aquest pal aguanta 4 anemòmetres a diferents altures, dos indicadors d'es vent i altres aparells, destinats, an es parèixer, a fer un minuciós estudi de sa direcció i sa velocitat d'es ven en aquell punt.

A sa vista d'es fets i per lo que he pogut arrebregar, sembla que fan comptes fer un muntatge d'alguns molins per fer corrent -això que ara en diven energia eòlica- i també varen dir que ja saben quin lloguer faran cada mes an es propietaris de sa muntanya. Sempre n'hi ha de sortats!

I és que deu ser sa *mntanya divina*, perquè quan jo era al·lot ja hi davallaven unes bones garbes de blat, s'hi feien uns esplets de xítxaros de potada i hi havia unes carxofes que embellien. Ara que això ja no és rentable pareix que hi volen sembrar un esplet de molins per fer energia elèctrica. Lo que encara no he pogut aclarir és si an es veïnats de més aprop mos donaran corrent de franc per compensar ses molèsties i sa mala vista, o si mos haurem de familiaritzar amb so nou paisatge, que és lo més probable. Vendrà a ser com un parc d'atraccions sempre en moviment però solitari, com una espècie de Tibidabo que mos indicarà sa direcció d'es vent només allargant sa vista cap a s'Esteparó.

El futur és nostre, *Sus Mallorca*

Tomàs Martínez

Dissabte, 5 de maig de 2007. Són les cinc de l'horabaixa. La plaça d'Espanya de Palma es comença a omplir de persones arribades de tots els indrets de Mallorca, convocades per més d'una dotzena d'entitats encapçalades per l'Obra Cultural Balear, en defensa de la nostra llengua i la nostra cultura en el marc de la Diada per la Llengua i l'Autogovern.

A la plaça d'Espanya, els voluntaris, joves en la seva majoria, reparteixen pancartes identificatives amb el nom dels pobles que hi participen. La gent, cada vegada més nombrosa, espera el SUS per iniciar el recorregut. A les 17,30 comença la marxa cap al carrer de Sant Miquel. La gent dels pobles de Mallorca i de la capital avança cap a la plaça. El ritme és molt lent. Hi ha moltes aturades. Pareix una processó. Bon senyal, vol dir que hi ha molta gent.

Són les sis de l'horabaixa. Estam enrocats al carrer de Sant Miquel. No hi

cap ni una agulla. A la plaça Major ja han començat les actuacions de Cucorba, per al més petits, de Música Nostre, del col·lectiu poètic Fartdart, dels castellers de Mallorca. Tot això ens estam perdent, aturats al mig del carrer, amenitzats per un grup de joves que toquen els tambors, una batucada en diuen avui en dia.

Passades les sis i mitja entrem a la plaça Major. Abans ha entrat la flama del Correllengua que durant setmanes ha corregut tota Mallorca i el Gegant del Sus Mallorca. Els serveis d'ordre ens diuen

quin és el nostre lloc i ens entreguen una cartolina groga per fer un mosaic. La plaça està plena de gom a gom. L'organització diu que ha estat un èxit total. A la plaça hi ha trenta mil persones i encara n'hi ha que esperen al carrer de Sant Miquel.

Un avió sobrevola la plaça, fa fotos aèries. Al crit de SUS MALLORCA tota la gent congregada alça la seva cartolina. Tota la plaça queda tenyida de groc i vermell. Un mosaic que reclama dels governants respecte per la nostra llengua, respecte per la nostra cultura i polítiques que afavoreixin poder viure com a mallorquins i en mallorquí. La frase del mosaic diu "El futur és nostre". Amb aquesta frase es vol fer arribar al conjunt de la societat un missatge positiu sobre la situació present i futura de la llengua catalana: un idioma que parlaran els mallorquins de demà, independentment del seu origen social o cultural. Un lema que vol convidar tot hom a participar en la construcció de la Mallorca d'avui i de demà, partint de la promoció de la nostra llengua, que volem que sigui l'idioma vehicular de tots els mallorquins, tant els nascuts a Mallorca com els nascuts fora de Mallorca.

Després del mosaic, el president de l'OCB ens dirigeix unes paraules d'agraïment i de coratge i reclama als futurs governants respecte cap a la nostra llengua, la nostra cultura i les nostres senyes d'identitat.

Són prop de les vuit. La Diada ha estat un èxit, un clam. Ara falta que algú el vulgui escoltar.

